

Terra de lletres

Actualitat

Jordi Cordón (CiU), nou alcalde

Entrevista a Miquel Riera

Director d'«El Punt»
comarques gironines

Entitat

Fundació Hospital-Asil de Pobres
i Malalts de Torroella de Montgrí

La sortida

El Coma Llobera (II)

Informació municipal

Conèixer el Baix Ter a peu
o en bicicleta

Societat

A Torroella i l'Estartit, fem salut

CRÈDITS

Edita: Ajuntament de Torroella de Montgrí
Adreça: plaça de la Vila, 1
17257 Torroella de Montgrí

Coordinació i redacció: Sílvia Yxart
Disseny gràfic i maquetació: dafont comunicació creativa
Impressió: Norprint / Dipòsit legal: GI-228-93. Tirada: 3.600 exemplars

Consell de redacció:
Jordi Artalejo (LEI), Jordi Bellapart (UPM), Andreu Blanco (ERC), Josep Morraja (CiU), Gerard Cruset i Jordi Gamero

Els articles:
Tots són responsabilitat de les persones que els signen. No representen necessàriament els punts de vista municipals o dels responsables d'edició de la revista

La informació municipal és extreta de les actes municipals o facilitada pels responsables dels serveis

Fotografia de portada
Jordi Gamero

SUMARI

- 3 EDITORIAL**
Terra de lletres, terra de cultura
- 4 ACTUALITAT**
Jordi Cordón (CiU), nou alcalde
- 6 ENTREVISTA**
Miquel Riera
Director d'«El Punt»
comarques gironines
- 8 COP D'ULL**
Recull d'imatges d'algunes de les activitats que s'han fet al municipi durant aquest darrer semestre
- 10 ENTITAT**
Fundació Hospital-Asil de Pobres i Malalts de Torroella de Montgrí
- 12 LA SORTIDA**
El Coma Llobera (II)

- 14 DOSSIER CENTRAL**
Terra de lletres
- 14 Escriptors del municipi**
- 26 Activitats literàries**
- 28 Editors**
- 30 Publicacions locals**

EL REFRANYER:

**Qui menja figues pel juliol,
si es mor, és perquè vol.**

Pluja de juliol, omple el cossiòl.

**Per juny, confitures, pel juliol,
fesols, i per l'agost, figues i most.**

**Si no vols veure els teus dols,
no vagis a la vinya pel juliol.**

Trons de juliol, desperten el cargol.

**A l'estiu bon cuinat
i a l'hivern bon estofat.**

**Qui no té era ni trull,
pel juliol es treu un ull.**

- 32 INFORMACIÓ MUNICIPAL**
Conèixer el Baix Ter a peu o en bicicleta
- 34 SOCIETAT**
A Torroella i l'Estartit, fem salut
- 35 L'ÀLBUM**
Ple extraordinari de constitució
de la nova corporació local
i d'elecció de l'alcalde

Terra de lletres, terra de cultura

Torroella és coneguda arreu per molts aspectes vinculats amb la cultura, entre els quals la música i el patrimoni arquitectònic són potser els més rellevants. També és notable la tradició pictòrica i no gens menyspreable l'escultòrica, amb noms d'artistes molt rellevants que han transcendit l'àmbit estrictament local.

Potser no és tan coneguda la tradició literària, però al llarg de la història són moltes les persones que bé per afició o bé per professió han fet del món de les lletres la seva principal raó de ser. Tenim la sort de comptar amb una sòlida tradició literària, amb autors de reconeguda vàlua, que amb discreció i modèstia han forjat un sòlid llegat del qual beuen molts autors contemporanis.

Aquest bagatge literari ha arribat ben viu als nostres dies, i si parem atenció, ens adonarem

que tenim entre nosaltres un conjunt molt importat, des de tots els punts de vista, d'autors i d'autores que, sigui per tradició, sigui pels efectes inspiradors del nostre paisatge, han convertit la literatura en molt més que una afició. Alguns han nascut a casa nostra, d'altres hi estan directament o indirecta relacionats i d'altres hi han fixat la seva segona residència. Ens hem volgut apropar a aquesta realitat, per conèixer-la més a fons i visualitzar públicament la importància que té el món de les lletres en el conjunt de la nostra oferta cultural actual.

Nosaltres hem estat els primer sorpresos a constatar el gran nombre de persones vinculades amb el nostre municipi que escriuen. I sobretot, que una gran majoria d'ells són reconegudíssims autors. També és molt remarcable la diversitat de gèneres treballats, ja que trobem autors tant de ficció, com poetes o assagistes. La varietat de temàtiques també indica una gran riquesa des del

punt de vista del contingut de l'obra publicada, ja que majoritàriament depassa l'estrictament vinculada a l'àmbit local.

El món editorial no s'acaba amb els autors i autores locals, ja que tenim la sort, també, de comptar al nostre municipi amb iniciatives públiques i privades vinculades amb el món de l'edició. Aprofitant aquesta idea inicial, hem volgut ressenyar, també, el gran nombre d'activitats literàries que es desenvolupen durant l'any al nostre municipi i quines són les publicacions locals que tenim.

Tot plegat oferirà una visió de conjunt d'un sector molt actiu del nostre municipi, que serveix per completar una perspectiva més de la rica i diversa realitat cultural que tenim. Estem convençuts que aquesta aproximació sorprendrà més d'un lector. Que tingueu, doncs, una bona lectura.

La bústia electrònica

revistamontgri@torroella.org

Perquè EL MONTGRÍ sigui una revista viva i dinàmica, feta pel i per al poble, us necessitem a vosaltres. Per això posem al vostre abast aquesta bústia electrònica perquè ens poseu al dia de tot allò que es cou al municipi.

La revista és vostra. Impliqueu-vos-hi!

▲ Josep Maria Rufí (ERC) en el moment de lliurar la vara al nou alcalde Jordi Cerdón (CiU).

Jordi Cerdón (CiU), nou alcalde

El Ple de constitució del nou ajuntament, celebrat el passat 11 de juny, va proclamar Jordi Cerdón, cap de llista de CiU, com a nou alcalde del nostre municipi. La seva investidura es va fer després d'aconseguir 9 vots dels 17 regidors que formen la corporació municipal. Cerdón va rebre el vot dels regidors de CiU (5), LEST (3) i el PP (1), els tres grups municipals que formen part de l'equip de govern. D'altra banda, el candidat d'ERC, Josep Maria Rufí, en va obtenir 4, i Lluís Coll, cap de llista d'UPM, 3. Cerdón relleva en el càrrec Josep Maria Rufí (ERC), que ha ocupat l'alcaldia els dos darrers

anys. Els dos primers anys del mandat anterior l'alcalde va ser Joan Margall (UPM).

La sessió extraordinària de constitució es va celebrar a l'auditori del Museu de la Mediterrània i va començar puntualment a les 12 h, amb la constitució de la mesa d'edat formada pels regidors electes de major i menor edat, Cati Matas (UPM) i Sílvia Comas (LEST), respectivament. A continuació es va procedir a l'acreditació dels regidors electes i cadascun d'ells va realitzar el jurament o promesa exigits legalment, i es van comprometre a complir les obligacions del càrrec de regidor de l'Ajuntament i d'acatament a la

Constitució i a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Posteriorment es va procedir a la votació de l'alcalde, a la qual optaven Jordi Cerdón (CiU), Josep Maria Rufí (ERC) i Lluís Coll (UPM). El PP i el COET van renunciar a presentar candidatura. Després del recompte de vots es va procedir a la proclamació del nou alcalde i al protocol·lari lliurament de la vara de mans de l'alcalde sortint, Josep Maria Rufí (fotografia).

A continuació van intervenir els portaveus dels diferents grups, de menor a major representació, i finalment l'acte es va tancar amb el parlament del nou alcalde.

Regidors electes

(*) Regidors que formaran part del Ple municipal per primera vegada.

CIU	Jordi Cerdón i Pulido (*), Alexandra Bartomeus i Vicens (*), Francesc Puig i Bagué, Núria Bosch i Gelma (*), Juan Ramon Aladid i Llanas.
ERC	Josep M. Rufí i Pagès, Dolors Bassa i Coll, Marc Calvet i Martí (*), Laia Coll i Aguilera (*).
L'EST	Sílvia Comas i Batista (*), Genís Dalmau i Burgués, Alexandra Pibernat i Busquets (*).
UPM	Lluís Coll i Torrent, Narcís Noguera i Daurell (*), Caterina Matas i Mercader.
PP	Andrés Navarrete i Quirós (*).
COET	Gregori Sarquella i Subirós (*).

Resultats eleccions municipals del 22 de maig de 2011

Cens electoral	7.124		
Vots	4.110	57,69%	
Vots vàlids	4.007	97,49%	
Vots nuls	103	2,51%	
Vots en blanc	173	4,21%	
CIU	5	946	23.61 %
ERC	4	859	21.44 %
L'EST	3	735	18.34 %
UPM - PM	3	617	15.4 %
COET	1	289	7.21 %
PP	1	233	5.81 %
SI	0	155	3.87 %

Jordi Cordón Pulido

Alcalde de Torroella de Montgrí

«Vénen temps difícils, però tenim moltes possibilitats com a municipi»

Què representa per a vostè el càrrec d'alcalde?

Per a qualsevol persona que s'estimi el seu municipi és un honor i un gran privilegi treballar directament pel benestar col·lectiu des del lloc de màxima representativitat institucional. Em sento molt afortunat i espero estar a l'alçada del que s'espera del càrrec. Almenys m'hi dedicaré amb el mateix grau d'exigència que sempre he tingut en l'àmbit professional.

Què el va motivar a presentar-se com a cap de llista?

Sempre he viscut la política local, i també la general, amb molt interès. Malgrat ser nou a l'Ajuntament, fa 12 anys que sóc militant de CDC i he desenvolupat diferents responsabilitats tant en la secció local com en la comarcal. Per diversos motius, tant personals com professionals, no m'havia decidit a fer el pas a la política activa. Arriba un moment en la vida, però, que tot sembla posar-se d'acord i finalment es van donar les circumstàncies oportunes. Òbviament, que jo fos el cap de llista també és fruit de la confiança que van dipositar en mi els companys i companyes de partit, als quals estic profundament agraït.

No li fa por arribar a l'alcaldia en un moment tan complicat?

En absolut. Ja vaig dir el dia de la meva proclamació que pel meu caràcter sóc de les persones que es creixen davant de les adversitats. Crec que en general, en els moments difícils, és quan donem el millor de nosaltres mateixos.

Les retallades marcaran el mandat?

És la paraula de moda i un dels instruments que tenen les administracions públiques per adaptar-se al nou context econòmic. De moment, el que farem serà analitzar detingudament quina és la situació de les arques municipals i, a partir d'aquí, prendrem les decisions més adequades per tal de no estirar més el braç que la màniga. Volem aplicar al màxim de rigorositat i realisme. No serà un mandat de fer grans obres, però no deixarem d'atendre les necessitats de la població i els serveis de caire més social.

En el seu discurs d'investidura va dir que confiava en les nostres possibilitats com a municipi. Quines són aquestes?

Sóc realista i optimista a parts iguals. Entenc la vida des d'un punt de vista positiu, però també amb objectivitat i realisme. En el cas del nostre municipi tenim molts recursos a posar en valor des del punt de vista de dinamització econòmic. El turisme ha de ser un pilar bàsic, com també ho és el petit comerç de proximitat i ho serà la marca de qualitat del parc natural. Hem d'avançar en la creació d'un model de municipi modern, dinàmic i adequat al nou context econòmic.

Quines són les principals prioritats del mandat?

Les nostres prioritats són diàleg, prosperitat econòmica i seguretat. Aquests són els nostres pilars bàsics.

Jordi Cordón al despatx d'alcaldia.

Com valora els primer dies?

Han estat molt intensos. Tots els regidors i regidores hem invertit moltes hores per posar-nos ràpidament al dia. A hores d'ara comencem a prendre el pols, i puc assegurar que l'adaptació és més ràpida del que ens podríem imaginar.

05

En clau personal

Jordi Cordón (39 anys) està casat amb Mònica Kleiner i té dues filles, Alèxia i Nàdia. Amb anterioritat a ser escollit alcalde, treballava a l'Enplater com a responsable de zona comercial. Està vinculat des de fa molts anys a l'agrupació sardanista Continuitat i ha participat com a músic en el grup de música tradicional Els Trapassacs. Ha estat jugador i entrenador de bàsquet al Bàsquet Club Torroella i ha col·laborat organitzativament amb el ciclisme en proves tant nacionals com internacionals. És aficionat molt aficionat a l'esport i és bon amic dels seus amics.

L'anècdota

Durant la campanya electoral de les municipals, Jordi Cordón va dir que «CiU seria el partit dels dilluns», en el sentit que de seguida es posarien a treballar. Es va donar la casualitat que el dilluns després de la investidura, el 13 de juny, era festiu (Pasqua Granada). Això, no obstant, no va ser cap impediment perquè el nou alcalde convoqués tots els membres del govern per treballar matí i tarda i començar a planificar el traspàs de poders a l'Ajuntament.

Escriu: Sílvia Yxart

Miquel Riera
Director del diari *El Punt*
comarques gironines

“Sense la premsa local no hi hauria premsa global, encara que sembli impossible.”

▲ Miquel Riera al seu despatx de la Farinera, a Girona, seu central del diari.

El torroellenc Miquel Riera, des de la seu d'El Punt a La Farinera Teixidor de Girona, valora la situació del periodisme actual des de la perspectiva que li dóna la seva llarga trajectòria professional. Malgrat els canvis introduïts en el món periodístic amb l'aparició de les noves tecnologies, segueix creient en el periodisme de proximitat i independent que professa el seu diari i considera que, tot i que el paper cada cop tingui menys protagonisme, no s'acabarà extingint del tot, trobarà la manera de reconvertir-se.

Què és el que creu que ha originat que a Torroella hi hagi molts veïns i veïnes que s'hagin dedicat al món de les lletres?

No ho sabria dir. Potser és que fa anys que hem tingut molt bons mestres i també que a la vila hi ha hagut sempre una vida cultural molt potent.

Quina relació o contacte manté actualment amb Torroella?

Hi tinc la família i un munt d'amics i coneguts, i segueixo de molt a prop la vida política i cultural. I després hi ha el paisatge, el Montgrí, el Ter, la Gola, Santa

Caterina, l'Estartit, les Medes... tot l'immens i únic patrimoni natural que tenim a Torroella i del qual, indefectiblement, és impossible deslliurar-te'n sentimentalment un cop l'has viscut, encara que sigui només una mica.

Què el va motivar a fer-se periodista?

No ho sabria dir exactament. Suposo que el fet de poder exercir una professió que et permet una llibertat de moviment que en d'altres no tens i on cada dia és diferent a l'altre. I també perquè era una manera de poder lluitar contra un munt de coses que, en aquell moment, no m'agradaven gens com la

urbanització descontrolada a la costa.

Té alguna experiència periodística local?

Tota la meva experiència periodística és local. La meva carrera està dedicada al periodisme local, de proximitat, aquell que ha estat l'origen i l'explicació de l'existència d'un diari com El Punt. Sense el periodisme local no hi hauria periodisme. També, d'altra banda, és el més difícil d'exercir, perquè tens les fonts i els lectors molt a la vora.

Però quin paper juga realment la informació de

proximitat en un món tan globalitzat?

Sense la premsa local no hi hauria premsa global, encara que això sembli impossible. La gent sempre voldrà estar informada de les coses més properes a elles i a les seves vides: qui mana a l'ajuntament, quin semàfor no va, quina carretera fan, quins concerts hi ha o quin resultat ha fet el seu equip de futbol. Després voldrà saber què passa als EUA o al Japó, però aquesta informació la té a tot arreu i a tota hora. L'altra li serveixen molts pocs mitjans.

Internet, Twitter i les xarxes socials són molt presents a la premsa, què en pensa d'això?

La xarxa, amb totes les seves variants, són el futur del periodisme. La qüestió és si hi ha o hi haurà alguna manera de viure'n professionalment de tot, és a dir, si els mitjans tradicionals trobaran la manera d'aconseguir ingressos suficients per mantenir estructures professionals que garanteixin la qualitat del producte, com passa ara.

El naixement del diari Ara, l'edició en català de La Vanguardia, a què es deuen aquests canvis que estem vivint en el panorama periodístic català?

Crec que responen a una demanda de la població que vol premsa en català. Afortunadament, el país es va normalitzant i això és bo per a la llengua i per als diaris que fa més de trenta anys que ja sortim al carrer en català.

Com s'està adaptant El Punt a les transformacions econòmiques i tecnològiques que afecten la premsa escrita?

Doncs, essent-hi present i una mica a l'expectativa, bàsicament per allò que dèiem abans i que és el fet que encara els ingressos que genera el diari per Internet són molt menors.

Podria desaparèixer el diari de paper?

Itant, o simplement esdevenir un producte de luxe només a l'abast de molt pocs. No ho sé. Tothom ho diu, que desapareixeran els diaris en paper, però potser el que simplement faran serà reconvertir-se. Qui diu que en quinze anys no s'haurà inventat un paper electrònic molt igual al paper actual que es pugui connectar a la xarxa i allà descarregar-hi cada dia els PDF amb el diari del dia? Si això passa, voldrà dir que hauran desaparegut els diaris? El problema de la xarxa és la dispersió i els diaris, si sabem fer bé alguna cosa, aquesta és recollir notícies, destriar-les i oferir-les a la gent amb ordre. Penso, francament, que sempre hi haurà qui voldrà que algú li faci això. En quina mesura i on? No ho sabem i a esbrinar-ho és el que hem de dedicar els propers anys.

Els diaris han deixat de banda la seva responsabilitat social per centrar-se més a ser empreses de serveis?

Jo no entendria una informació que defugís el compromís social o que fos indiferent davant la injustícia o la mala praxi en l'administració, per exemple. I els lectors tampoc entendrien que la premsa callés quan justament s'espera que no ho faci. El dia que la premsa calli, s'acabarà la democràcia.

És possible un periodisme independent? Li sembla lògic que hi hagi diaris que es posicionin d'una manera oberta a favor d'una opció política o ideològica?

La paraula independent figura en el lema del meu diari. Per tant, crec fermament que és possible un periodisme independent. Però independent, no vol dir que no puguis defensar determinades coses, sobretot aquelles més bàsiques per al teu país, com la llengua, la cultura o, simplement, la democràcia.

Es depèn cada cop més de les fonts oficials?

Efectivament, cada cop més, i això ho han facilitat molt les noves tecnologies, ens arriben comunicats d'institucions, entitats i organismes diversos amb informació. La clau està, com abans, a saber destriar el gra de la palla i, en el nostre cas, a tenir gent al carrer, gent als plens, als pobles, als actes. És l'única manera de saber coses i que no t'entabanin.

S'està oblidant el periodisme d'investigació?

Primer hauríem de definir què és el periodisme d'investigació, perquè molt sovint s'ha fet passar per periodisme d'investigació una cosa que simplement era periodisme de dossiers interessats. El periodisme d'investigació ben fet vol molt de temps i, sobretot, recursos. Temps per poder preparar els reportatges i diners per pagar la gent que s'hi dedica. I també que el teu mitjà hi cregui.

I el periodisme actual és menys combatiu que abans?

Podria ser que tots plegats ens hàgim acomodat molt més. Però també és veritat que els temps han canviat i que també hi ha molts més recursos democràtics a les institucions per no haver de dur determinades lluites al carrer i als diaris. Tot i això, des d'El Punt diria que hem demostrat a bastament els últims anys que quan cal ens posem a primera línia de combat, i ja em perdonareu els termes bèl·lics.

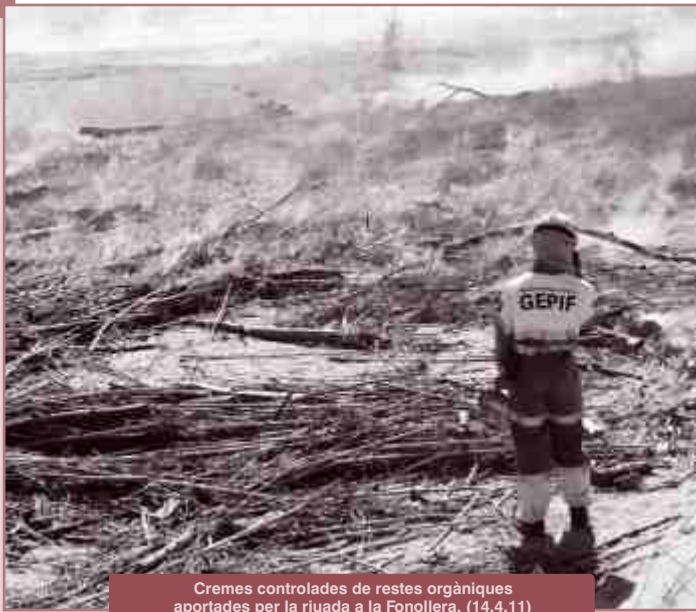
Entrevista feta el 19 de maig de 2011

Cop d'ull

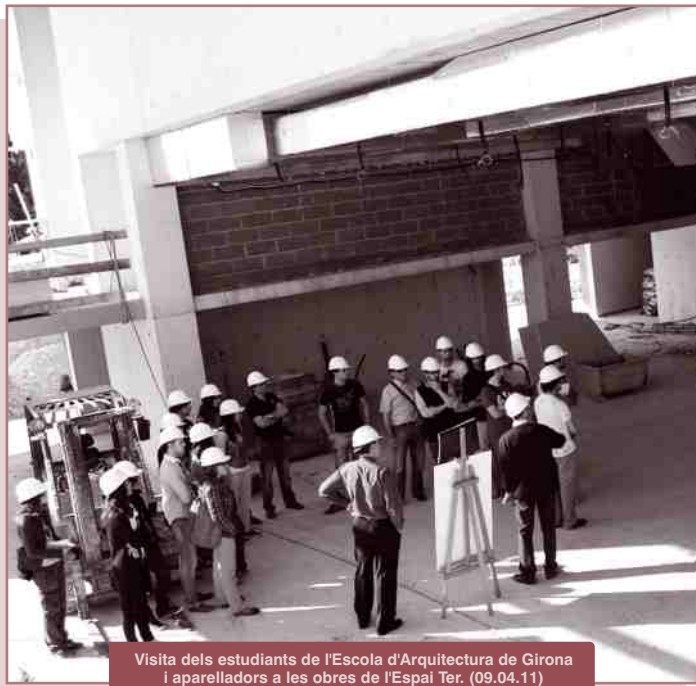
Cremes controlades al Montgrí per reduir el risc d'incendis forestals. (18.01.11)

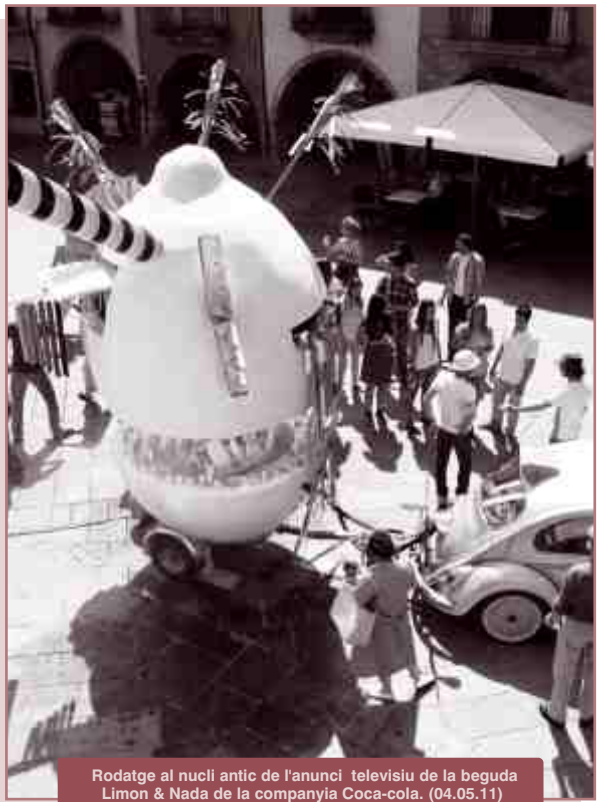
Cremes controlades de restes orgàniques aportades per la riuada a la Fonollera. (14.4.11)

Trobades de Música Mediterrània i Mediterrània, Mar Obert, amb la cultura occitana com a convidada. (29-30.04 / 1.05.11)

Visita dels estudiants de l'Escola d'Arquitectura de Girona i aparelladors a les obres de l'Espai Ter. (09.04.11)

Rodatge al nucli antic de l'anunci televisiu de la beguda Limon & Nada de la companyia Coca-cola. (04.05.11)

Darrer Ple ordinari del mandat 2007-2011.
Foto de grup dels regidors i de les regidores. (05.05.11)

Posada en comú dels treballs fets a les aules de les escoles amb motiu de l'Any Maragall. Activitat emmarcada dins dels actes de Sant Jordi. (13.05.11)

Presentació de les XVI Jornades Gastronòmiques
Tastets de Mar: la clova al restaurant Catamaran
(Hotel Clipper), del Mas Pinell. (01.06.11)

Inauguració de les obres de
restauració de l'espi fluvial del Baix Ter. (2.2.11)

Ple de constitució de nova corporació local
i elecció del nou alcalde, Jordi Cordón. (11.06.11)

Foto de família d'alguns dels participants
en el prestigiós Festival Internacional
Medes, Imatge i Medi Ambient (MIMA). (8-12.06.11)

Presentació del V Festival del Còmic i del I Premi
Internacional de Còmic de Torroella de Montgrí
al Col·legi de Periodistes de Girona. (21.06.11)

Una institució adaptada als temps

La Fundació Hospital-Asil de Pobres i Malalts de Torroella de Montgrí és una de les institucions més antigues de la vila. Segurament nasqué a l'edat mitjana i, des de llavors, ha funcionat d'acord amb els temps per ajudar els que més ho han necessitat. Actualment gestiona dues residències per a gent gran, que s'han actualitzat per oferir els millors serveis als seus usuaris.

Escriu: Sílvia Yxart

Tot i que els primers documents que fan referència a l'hospital són de 1648, es creu que, en realitat, va sorgir el segle XIII, quan apareixen moltes altres institucions benèfiques per atendre malalts pobres. Malgrat que sempre s'ha descartat que l'origen sigui religiós o municipal, no queda clar qui n'assumeix inicialment les funcions de patró. Al segle XVIII,

l'Ajuntament de Torroella acorda que "la direcció i administració quedi en mans d'una junta d'administradors particulars per regentar, governar i administrar el Sant Hospital i les seves rendes, fer, obrar i executar tot quan sigui necessari de manera que per falta de poder a ells, donat i atribuït, no deixin de fer tot lo convenient per a l'engrandiment del mateix". I el 1881 aquesta

junta aprova un reglament que perdura 100 anys i que defineix el caràcter del centre, els deures i funcions dels diversos estaments i decideix acollir un orde religiós per donar servei a les persones necessitades. Així és com el gener de 1883 arriba la comunitat de les germanes de l'Institut de Religioses de Sant Josep de Girona, que encara avui hi col·laboren.

▼ Una de les habitacions de la Residència Vila Vella. Fotografia: Lluís Folguera.

Una actualitat vestida de modernitat

Al segle XX les necessitats de la societat canvien i l'augment de la vellesa i els canvis en el nucli familiar, on la dona també treballa, fa que els ancians requereixin més assistència. Apareixen les residències per a la gent gran i l'hospital, entre 1950 i 1960, comença a oferir, a part de l'assistència en cures, aquest altre servei. En el moment de produir-se els traspassos del govern central a la Generalitat, entre ells la beneficència particular, entra en vigor la Llei de fundacions catalanes, i la fundació adapta els estatuts a dita llei i el 1986 queda inscrita amb el número 209 en el registre de fundacions catalanes. Des d'aleshores, el patronat està format per l'Ajuntament de Torroella, el senyor rector de la parròquia de Sant Genís i cinc vocals escollits entre veïns de la població i ratificats pel

consistori. L'any 2008 s'acorda l'ampliació en dos membres més.

Per tal de formar part de la xarxa d'establiments i serveis d'atenció a la gent gran de la Generalitat de Catalunya, la fundació ha d'adaptar el seu model de gestió. A part dels membres de la junta, l'hospital passa a tenir una direcció tècnica que gestiona el dia a dia del centre. El 1985 es fa una important ampliació per augmentar-ne la capacitat. Les subvencions i les donacions de particulars, com ara els llegats del senyor Alfons Mercader i Galibern i de la senyora Caterina Sastre i Masó, serveixen per poder ampliar i modernitzar el centre. I gràcies a aquests, la fundació ara compta amb dos edificis. L'edifici de l'hospital, que és anomenat Residència Vila Vella, un geriàtric amb 62 places de residents, i la Residència Santa Caterina, a la plaça de la

Vila, amb 24 places de residència i 25 de centre de dia, inaugurada el novembre de 2005. A més a més, el concert amb el CAP i l'Hospital de Palamós fa que avui hi hagi una assistència mèdica completa que, juntament amb l'equip de gerocultores, assegura l'atenció dels residents les 24 hores del dia. D'altra banda, la fundació també garanteix un servei de cuina pròpia, amb productes de la zona, que fa que els seus clients se sentin com a casa. I l'actual junta, amb voluntat d'actualitzar el centre i proporcionar més comoditats a les famílies, ha apostat per crear una pàgina web amb el dia a dia de les residències. Un portal que ha de servir per donar a conèixer la fundació al llarg de tota la comarca i seguir fent créixer la seva història.

▼ El claustre de l'edifici de l'hospital, la Residència Vila Vella. Foto: Lluís Folguera.

Escriu: Narcís Arbusé

El Coma Llobera (II)

Mentre se segueix vorejant el puig de la Reina cap a l'est, i un cop sobrepassada la forta baixada de sorra, el paisatge es va mostrant cada cop més esquerp, i els pins i les garrigues van agafant el protagonisme. El Coma Llobera ja no es presenta tan agradable i un podria arribar a oblidar que en temps pretèrits era un camí de ferradura planer i ample.

Uns centenars de metres més endavant, la llera del torrent rep les aigües d'un braç subsidiari que baixa de cap al sud. Es tracta del serrat Llarg, per on abans passava el camí de carros tot seguint la riera. Encara hi ha restes de la seva passada activitat com ara un forn de calç bastit al peu de la riba de llevant del torrent, així com algunes petites barraques que passen molt sovint desapercebudes als ulls profans. Quan el serrat Llarg decanta cap a l'est, a la seva part més alta, se l'anomena el serrat Curt, ja a prop de la urbanització de la Torre Vella i a tocar de la ruta del camí del vent. Aquí dalt encara s'hi troben algunes restes d'antigues jaces de pastors.

Seguint el tram inicial i únic transitable, el camí segueix adossat al llit d'un torrent molt ben traçat amb marges de pedra que es confonen amb els eixarts dels vessants propers. Pel costat nord, es troba la curiosa pujada d'en Torracollons, nom que li ve de quan en altres temps la gent la pujava per fer via al pla de les Rabioses, el camí s'anava ramificant constantment i era difícil fer dues vegades el mateix camí.

▲ Finques ermes dins del Coma Llobera.

Al davant nostre es troba el puig del Mustinyà, mentre el Coma Llobera el circunda amb sinuositat. Al costat nord de la torrentera, trobem el mític clot del Llop, un xic elevat i voltat per turons grisos de molt difícil accés. La literatura popular li atribueix l'existència d'un tresor sota una llosa marcada. No cal dir que, en altres temps, ha sigut motiu d'agosarades sortides per part de la quitxalla que, si bé no van reeixir, van propiciar unes bones berenades.

Tot i que com a sortida d'esbarjo, crec que l'opció més adient seria deixar el còrrec i seguir el corriol fàcil que puja el

puig del Mustinyà, on es troben les restes d'algunes barraques i d'eixarts encara ben conservats, mentre ens dirigim ja de baixada cap al pou del Mustinyà, on ja seguint la ruta del vent i decantant cap als cisternons es podria arribar tranquil·lament a la carretera tallafocs que va cap a Sobrestany, el camí veritable que segueix dins del Coma Llobera i que no es presenta tan agradable. Mentre que en temps pretèrits era un camí de ferradura planer i ample, el seu desús el va tornant cada vegada de més difícil accés, amb una vegetació que a

vegades es fa difícil de superar i per on ara només algun caçador s'atreveix a passar-hi.

Al primer tram, i a uns pocs centenars de metres del clot del Llop, en un marge dret i de pedra, abans s'hi escolava l'aigua d'un reixort i sembla que les seves aigües es recollien en una mena de bassi de pedra, abans de seguir pel torrent.

En una propera doble sinuositat del torrent, encara són palpables les restes dels antics conreus, sempre adossats a la llera, si no hi són a dins, com passa en una propera esplanada, ja a prop del clot Fred, on encara es veuen als erms les restes de figueres i oliveres.

Seguint el llit pedregós i estret, s'arriba a la confluència del còrrec del Mustinyà, que baixa també del cantó de migdia. Una variant del corriol ens hi pot portar fins a tocar el pou.

Gairebé al mateix punt, també es troba la variant provinent dels entorns de la Torre Ponça, sense camí i del tot impracticable.

Amb un arc que decanta cap a tramuntana, el torrent baixa molt encaixonat, sense cap mena de vistes de l'entorn si no és la densa vegetació on destaca la garriga.

Uns pocs centenars de metres més amunt, i amb un traçat del tot recte, s'arriba a la unió d'aquest còrrec, que ara canvia el nom pel de la Carnisseria, amb un de secundari que prové de l'est i que no és altre que el dels cisternons.

La part de camí que falta fins arribar al camí de Sobrestany es fa més agradable i a l'últim tram se segueix adossat a una fila de pins que donen una sensació de frescor, i amb un terra on ja sovinteja l'herba.

La resta de l'itinerari no té cap mena de complicacions.

▲ Pou del Mustinyà.

▲ L'ullal al Coma Llobera.

▲ El clot del Llop.

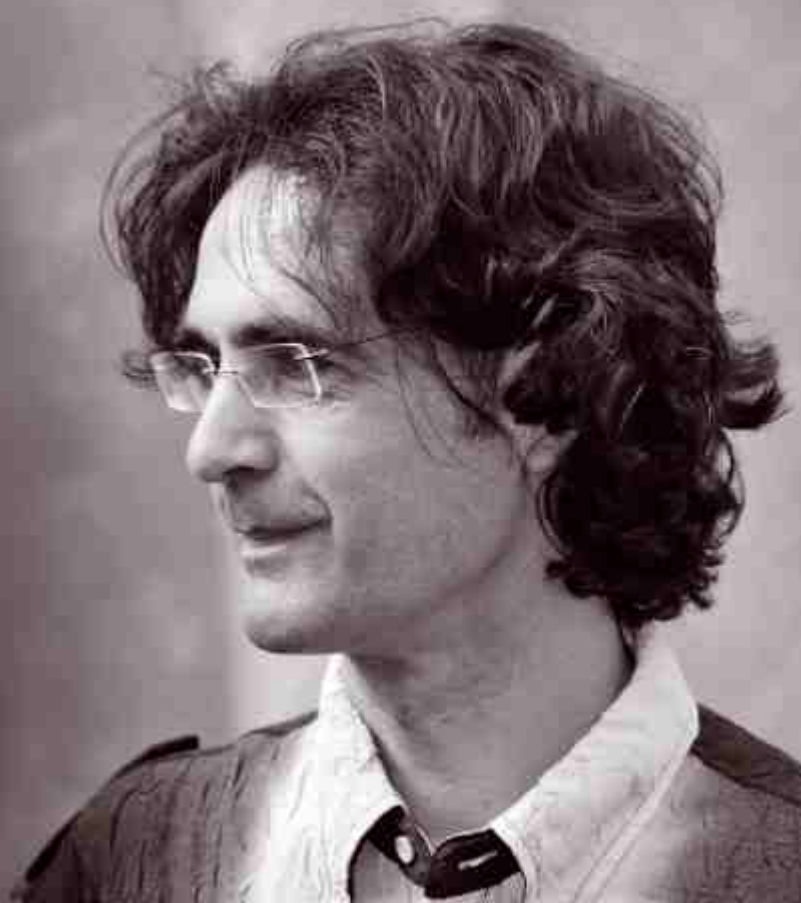
▲ Barraca al peu del puig de la Reina.

▲ El clot Fred.

Vicenç Pagès

la narrativa d'un humor perspicaç

▲ Vicenç Pagès · Fotografia: Xavier Santos

Escriu: Sílvia Yxart

En Vicenç Pagès és un home d'aspecte elegant, mitja cabellera, posat seriós i una dialèctica tenyida d'humor perspicaç. Neix a Figueres l'any 1963 i estudia Periodisme a l'Autònoma de Barcelona. Durant un temps viu a la capital barcelonina, però després torna cap a la seva Figueres natal, fins que el 1997 les arrels torroellenques de la seva dona l'estiren cap a Torroella.

"La gent de Torroella té més estima per la seva vila que la de Figueres." Però tot i que va ser una decisió irracional, assegura que podria haver estat objectiva i racional, ja que Torroella "és un poble que té una bona mida i que és en un lloc correcte, no és a la costa però hi és a prop, no té estació de tren però hi és a la vora, no hi passa l'autopista, però la té a prop... i, a més a més, no hi falten bars, cinema, llibreries, biblioteca...". Tot i així, ell segueix vinculat a Barcelona, ja que fa de professor a la

Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna. "Ser escriptor sembla una cosa molt glamurosa", però en realitat, "viure de la ficció és molt difícil i la majoria d'escriptors tenim altres feines". A part de la pràctica docent, ell col·labora amb diversos mitjans de comunicació com *Revista de Girona*, *Presència*, *El Periódico*... I normalment el seu temps lliure és el que dedica a escriure novel·les, quelcom que fa amb plaer. I és que, per sort, sempre li han publicat allò que ha escrit.

"Si quan escrius no hi ha termini ni límit de pàgines, la sensació que vius s'assembla molt a la felicitat."

"Si quan escrius no hi ha termini ni límit de pàgines, la sensació que vius s'assembla molt a la felicitat."

De fet, considera que un dels objectius de l'escriptor, a part de fer una cosa que el satisfaci, és que el publiquin i que el reeditin. En canvi, no li agrada tant la vessant mediàtica de la literatura i prefereix molt més participar en clubs de lectura i conversar amb els lectors. Tot i així, és conscient que els objectius varien amb el temps. "Primer et presentes a premis de pobles, i et fa molta gràcia guanyar, perquè necessites que algú et digui que ho fas bé, però quan ja has publicat vuit, nou, deu llibres tens uns lectors de confiança i amb el que ells et diuen ja en tens prou."

En Vicenç ja ha publicat més d'una desena de llibres i, molts d'aquests, han obtingut premis com ara *En companyia de l'altre* (1999), amb el que va retornar als contes i obtingué el premi Documenta 1998; *La felicitat no és completa* (2003), una novel·la protagonitzada per un personatge sense conviccions que va ser premiada amb el Sant Joan 2003 i traduïda al castellà l'any següent; *El poeta i*

altres contes (2005), un recull de contes que va obtenir el Premi Mercè Rodoreda i, finalment, la seva última novel·la, *Els jugadors de Whist* (2009), que ha estat tot un èxit i que ara li reeditaran. Aquesta, a partir del desenvolupament d'un casament, acostava el passat del protagonista narrat diferents fragments de la seva vida des de la seva pròpia veu i la d'altres narradors. És com un trencaclosques que va cobrant vida a partir de la seva construcció. I és que, segons diu, també va ser així com la va anar construint. Quan va començar, no tenia ni idea del final ni de l'estructura i aquests van anar sorgint. És una tècnica que li agrada i que vol repetir a

la seva propera novel·la, en la qual tot just comença a pensar i que, si tot va bé, iniciarà aquest estiu. De moment, però, La Butxaca traurà una altra publicació seva aquesta tardor,

un recull d'articles seus de *Presència* amb dibuixos de Joan Mateu. Una mena d'almanac de textos en què l'autor dialoga amb altres autors i obres sobre cada una de les èpoques de l'any.

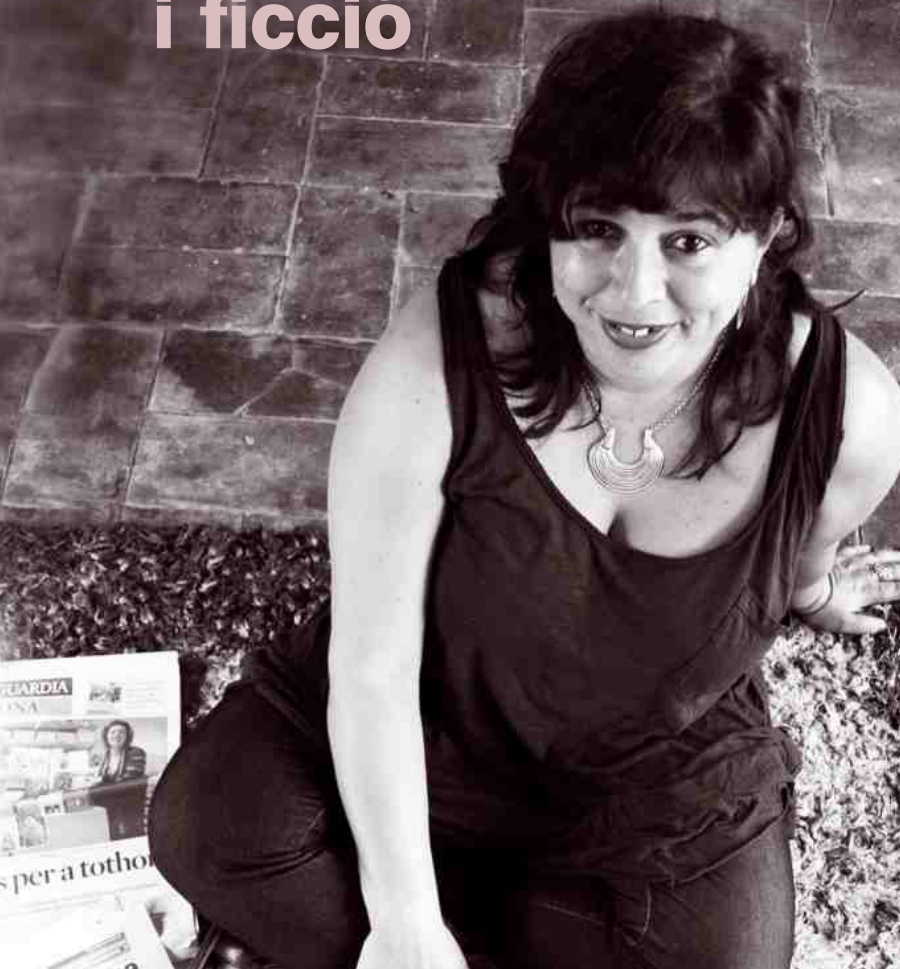
Fitxa bibliogràfica de Vicenç Pagès

- *Cercles d'infinites combinacions*, ed. Empúries, 1990.
- *Grandeses i misèries dels premis literaris*, Llibres de l'Índex, 1991.
- *El món d'Horaci*, ed. Empúries, 1995.
- *Carta a la reina d'Anglaterra*, ed. Empúries, 1997.
- *Un tramvia anomenat text*, ed. Empúries, 1998.
- *En companyia de l'altre*, ed. 62, 1999.
- *La felicitat no és completa*, ed. 62, 2003.
- *El poeta i altres contes*, ed. Proa, 2005.
- *De Robinson Crusoe a Peter Pan. Un cànon de la literatura juvenil*, ed. Proa, 2006.
- *Els jugadors de Whist*, ed. Proa, 2009.

▼ Judit Pujadó · Fotografia: David Granato

Judit Pujadó

periodisme i ficció

Escriu: Sílvia Yxart

Neix a Barcelona el 1968, es llicencia en història per la UB i, durant un temps, treballa com a documentalista a Tv3. Durant aquesta etapa codirigeix l'audiovisual *La ciutat foradada* (1998) i publica diversos treballs de recerca sobre els refugis antiaeris a Barcelona, la guerra civil i la postguerra que, més endavant, també apareixeran com a rerefons de les seves novel·les.

I és que són uns temes que, tot i no viure'ls en primera persona, passa a conèixer-los intensament després d'entrevistar una sèrie de persones que ho viuen en la seva pròpia pell. Amb Empar Fernández, codirectora de l'audiovisual i companya d'universitat, publica un parell de llibres en clau d'humor, *Planeta ESO* (2003), premiat amb el Pere Quart d'Humor i Sàtira el 2002, i *30, 40, l'edat amarganta* (2004). I també el 2003, en solitari, publica la novel·la *Dones absents*, amb la

qual comença el seu veritable peregrinatge pel gènere narratiu, que li atrau per "la llibertat que dona a l'hora de plantejar una història, perquè l'única premissa, a part de la lògica narrativa, és que la història arribi a la gent, que s'hi reflecteixi i que l'interessi". El 2004, deixa Barcelona i s'estableix amb la seva parella a la casa que tenen a Gualta. Llavors inicia una estreta relació amb Torroella, ja que "quan vius en un poble de 300 habitants en el qual no hi ha ni caixer automàtic ni res, constantment estàs a Torroella". Al principi, per la feina, conviu entre Barcelona i l'Empordà, però finalment deixa TV3 i comença a treballar, de manera fixa, per a diferents mitjans de comunicació. "Quan ets aquí, primer no et coneix ningú, però de mica en mica, algú et dona confiança i comencen a sortir coses i llavors no pares". I és que la Judit és una dona que encomana optimisme i alegria. Amb un somriure obert i contagiós, parla d'experiència amb la humilitat de qui comença i contesta les preguntes amb aquella il·lusió de la primera entrevista. Tot i que quan estudiava història ja sabia que volia dedicar-se a escriure, potser no havia imaginat mai que en podria viure, encara que com diu ella "viu d'escriure, però de fer de periodista".

Les seves últimes novel·les *Límit de Roche* (2006) i *Les edats perdudes* (2009), Premi Llibreter 2009, amb algunes referències vitals, resulten tan transparents com ho és en persona. Plenes de sensibilitat, dibuixen relacions humanes, recullen memòria històrica i cerquen el caliu humà. És aquesta manera seva d'escriure la que fa que el lector s'hi reflecteixi, ella el té present, conscient que "una novel·la no està completa fins que el lector la llegeix, perquè el procés d'acabar-la està a les seves mans". El 2010 va

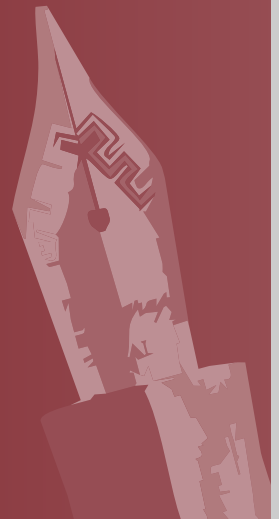
publicar *Vint-i-cinc cementiris i dues tombes de les comarques gironines* per l'editorial Vitel·la, on amb un text sargit "a mig camí entre l'article periodístic, el literari, l'històric", mostra diferents cementiris a partir d'anècdotes, moments, rituals i personatges que hi

“Una novel·la no està completa fins que el lector la llegeix, perquè el procés d'acabar-la està a les seves mans.”

tenen alguna relació. En una línia similar es troba *Tombes i lletres*, llibre confegit per diferents escriptors catalans actuals, entre ells Judit Pujadó, que vol retre homenatge als escriptors catalans que els precediren a través de la recerca de les seves tombes. Una edició que, juntament amb *El poble dels Centfocs: llegendes de les Gavarres*, són les dues primeres publicacions d'Edicions Sidilà, l'editorial que ha muntat la infatigable Judit Pujadó amb l'escriptor Xavier Cortadellas que, a partir d'ara, també es col·loquen a l'altra banda de la publicació, encara que això signifiqui tenir menys temps per a escriure.

Fitxa bibliogràfica de Judit Pujadó

- *Oblits de rereguarda: els refugis antiaeris a Barcelona* (1936-1939), Abadia de Montserrat, 1998.
- *Nit de reis, les cavalcades a Barcelona*, El Mèdol, 2000.
- *Guerra civil i franquisme a Molins de Rei* [coautora], Abadia de Montserrat, 2001.
- *El refugi 307, la guerra civil i el Poble-sec 1936-1939* [coautora], Ajuntament de Barcelona, 2002.
- *Un món en construcció, l'associacionisme a Cornellà de Llobregat* [coautora], Ajuntament de Cornellà, 2003.
- *Contra l'oblit, els refugis antiaeris poble a poble*, Abadia de Montserrat, 2006.
- *El llegat subterrani, els refugis antiaeris de la guerra civil*, Ara Llibres, 2008.
- *Planeta ESO* [coautora], La Campana i Plaza & Janés, 2003.
- *30, 40 l'edat amarganta* [coautora], La Campana, 2004.
- *Dones absents*, Rosa dels Vents, 2003.
- *Límit de Roche*, Rosa dels Vents, 2006.
- *Les edats perdudes*, Empúries, 2009.
- *Vint-i-cinc cementiris i dues tombes de les comarques gironines*, ed. Vitel·la, 2010.
- *Tombes i lletres* [coautora], ed. Sidilà, 2011.

▲ Joan Surroca · Fotografia: Jordi Gamero

Joan Surroca

filosofia i pensament

Escriu: **Sílvia Yxart**

Neix a Torroella de Montgrí el 1944, i tot i que havia de ser l'hereu de l'antiga sabateria Surroca, va aconseguir convèncer els pares per seguir estudiant. Avui, és un home erudit i polifacètic. Educador, museòleg, polític, filòsof, escriptor, en Joan és una persona que no deixa indiferent. Amb una mirada simpàtica i sincera, sembla que vulgui amagar-se sota la seva característica barba blanca.

Però quan un el coneix, s'adona que és un home que no s'arronsa per res. Implicat en diverses accions reivindicatives que tenen com a comú denominador la no-violència, s'ha convertit en "objector de moltes coses, tot i que l'única que té conseqüències jurídiques és la insubmissió fiscal". Per ell, la valentia ha d'estar per sobre de tot, quelcom que l'ha convertit en un personatge "incòmode" i difícil d'etiquetar. No sol prendre partit per res

més que per una convicció. Ara, un cop ho fa, és determinant, exigent i ferri. L'educació, els valors, els drets humans, la solidaritat són centres del seu interès.

L'educació, els valors, els drets humans, la solidaritat són centres del seu interès.

Ha dirigit els museus del Montgrí i del Baix Ter, el Museu d'Art de Girona i el Museu de l'Art de la Pell de Vic, ha ofert alguns cursos de postgrau i ha format part de nombroses associacions de caràcter cívic i cultural. En la seva etapa com a diputat del Parlament de Catalunya (1999-2003), també va ser vicepresident de la Comissió de Política Cultural i ponent de la Llei de foment de la pau. I avui, que està jubilat, la seva vida bull d'activitat. I és que malgrat ser un torroellenc de soca-rel, és home

de món i de discurs global. Escriu llibres, articles i assajos, col·labora amb l'Agenda Latinoamericana, ofereix jornades arreu del país i, sobretot, és fidel a allò que creu i ho difon encara que sigui a través d'una agradable conversa. Impulsor de la filosofia del decreixement a casa nostra, reivindica que "s'ha de deixar de creure que el progrés és infinit", perquè la Terra ja fa temps que ha dit prou. No estem vivint només una crisi econòmica derivada del capitalisme, sinó una crisi sistèmica. I això significa que hem de reflexionar i prendre les regnes del canvi, perquè nosaltres som els veritables protagonistes de la història. I aquest és el missatge que, d'una manera didàctica, proposa als seus últims llibres: *Com salvar-nos amb el planeta* (2009), un recull de reflexions en aquest sentit, i *Ètica per a joves. Parlem-ne?*, que li publicarà enguany l'editorial Tibidabo, on intenta "fer pensar la gent" a través de quaranta-vuit històries de ficció sobre ètica fetes a base de diàlegs entre adolescents.

Fitxa bibliogràfica de Joan Surroca

- *Estudis d'història agrària* [coautor], "El conreu de l'arròs a l'Empordà durant el segle XVIII", ed. Eumo, 1979.
- *Imatges històriques de Torroella i l'Estartit* [coautor], ed. Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1982.
- *Bibliografia de Torroella*, ed. Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1983.
- *Bibliografia de Torroella (1983-1989)*, ed. Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1990.
- *Petita història del Museu d'Art de Girona*, ed. Mediterrània, 1995.
- *Museo y escuela* [coautor], 1995.
- *Els dies més grans: propostes i textos per a un cerimonial civil*. Figueres: ed. Brau, 2006.
- *Manual de cerimònies cíviques*. Figueres: ed. Brau, 2008.
- *Com salvar-nos amb el planeta*. Girona: ed. Comissió Agenda Latinoamericana, 2009.
- *Ètica per a joves. Parlem-ne?* Barcelona: ed. Tibidabo, 2011.

Articles:

- "El Museo del Arte de Girona", *Catalonia Cultura*, 1991.
- "El Museu d'Art de Girona. La organització de un museo a medio plazo", *Revista de Museologia*, 1995.
- "Del sí a la mili al no als exèrcits", *Revista de Girona*, 1999.
- "Evolució dels museus a Osona i perspectiva de futur", *Revista del Patronat d'Estudis Osonencs AUSA*, 2004.
- "Museus i la cultura de la pau", *Revista de Museologia Mnemòsine*, 2004.

▼ Mercè Font

Mercè Font

estrenant-se com a novel·lista

La Mercè Font és d'una nissaga de gent creativa, positiva, torroellenca fins al moll de l'os que forma part del paisatge de la nostra vila. Ha conreat la poesia, el teatre i s'ha estrenat com a novel·lista amb *L'ajudant del metge*. La Mercè és professora de llengua i literatura i viu intensament per ensenyar millor.

Va ser regidora de Cultura en el temps que va coincidir amb la creació del projecte de can Quintana. Si aquest centre-museu és el cor de la vila, en bona part és gràcies a la seva encertada manera de fer, al seu tarannà dialogant i al fet de saber sumar idees complementàries.

Parlar de la Mercè com a escriptora no em tocava a mi perquè no sóc crític literari. Si dic aquestes poques paraules sobre el llibre en qüestió és per haver tingut el privilegi de llegir uns fragments de l'original abans de la seva publicació. Recordo bé que vaig felicitar amb gust la seva autora i molt més ho vaig fer després de llegir la novel·la de dalt a baix. He estat un dels seus primers fans. Els experts afirmen que *L'ajudant del metge* és una obra molt ben escrita i m'alegro de coincidir amb ells. En llegir la novel·la i quedar atrapat amb la seva lectura, vaig afirmar que tindria l'ampli ressò que després s'ha evidenciat.

La primera virtut que trobo a *L'ajudant del metge* és la de la seva "maceració", la seva, potser involuntària, artesanía. Entre l'instant màgic en què a la Mercè li arriba la inspiració del tema i la publicació material del llibre, va passar un prolongat període de temps. L'autora va tenir oportunitat de rectificar, polir, canviar, aprimar o

engruixir el redactat; potser per això dóna la impressió d'un text exquisidament acabat, en què no obra ni falta res. És l'avantatge dels primers productes, que surten frescos, sense condicionaments ni presses i sempre lliures, tal com correspon a la veritable creació.

Als torroellencs ens desperta un interès afegit perquè coneixem la geografia per on transcorren els fets; no obstant això, si a mi m'hagués caigut a les mans aquesta mateixa novel·la ambientada en una petita ciutat italiana desconeguda, m'hauria atret invariablement.

El segle XVIII, època en què la Mercè centra la novel·la, és un temps tan formidable per a la humanitat que solament llegint *L'ajudant del metge* es comprèn perfectament el sentir, els afanys, les inquietuds i les esperances de la gent d'aquell període històric.

Agraeixo moltíssim que la Mercè sigui una dona a qui no escapen els detalls. No són, de fet, els detalls els que delaten el que som? La primera pàgina és per dedicar el llibre als seus pares. Una persona agraïda, doncs. La segona és per transcriure unes paraules de

Baldri Reixac i Carbó, el prestigiós pedagog i religiós del segle XVIII, que diuen així: "Ensenyar l'alumne a ser crític, eloqüent, amant de la veritat i coneixedor de la història, per tal d'estimar les arrels humanes", tot un programa pel ben educar, objectiu ben necessari tant a dins com a fora de les aules. Ens beneficiem de la transmissió del saber dels bons professors, però només garantim encertar el nostre futur amb la llum que ens transmet la flama del mestre. Si encara no has llegit aquesta novel·la, no tardis a fer-ho. T'ho passaràs bé perquè la Mercè escriu tal com nosaltres parlem i sap trobar mots que hauríem de cuidar en el nostre vocabulari quotidià per evitar enterrar-los definitivament.

Fitxa bibliogràfica de Mercè Font

- *L'ajudant del metge*, ed. L'albi, 2010.
- *Lisistrata de Rodes*. Obra de teatre. 3r premi de la Mostra de Teatre a L'Escola, (Secundària), del Congrés de Cultura Catalana. Juny de 2002. Representada al Teatre Romea de Barcelona.
- *Centenari Cobla-Orquestra Montgrins. 1884-1984* (coautora), Diputació de Girona 1985.
- *Singulars d'un plural. Antologia del segon festival de poesia de Girona* (coautora), Col·legi de Lletres. Diputació de Girona.
- Ha col·laborat amb articles a la revista *El Montgrí, Gavarres* i al *Llibre de la Festa Major*.
- Autora de 17 obres de teatre i/o muntatges teatrals per a alumnat de secundària.
- Projecte docent d'innovació i investigació didàctica: **El teatre a secundària: Una eina d'educació i d'integració.**

Juan Luis Panero

la poesia per comprendre un món que s'ha fos

▲ Juan Luis Panero · Fotografia: Sílvia Yxart

Escriu: Sílvia Yxart

Neix el 1942 a Madrid en el si d'una família de grans recursos econòmics. És el fill gran del poeta Leopoldo Panero, un dels membres de la generació del 36 conegut, entre d'altres, per ser el poeta oficial del franquisme. Juan Luis primer refusa la idea d'endinsar-se en el terreny literari explotat pel seu pare, però més tard acaba descobrint que, a part de la prosa, els poemes que escriu i que pensava que eren una cosa passatgera, es converteixen en part de la seva vida.

I la idea que l'aterrava, que era que el cognom l'esclafés, desapareix en publicar la seva primera obra *A través del tiempo* (1968), que amb molt bona acollida li fa oblidar el cognom i

començar a ser ell mateix. La poesia li serveix per intentar explicar-se el món, per mirar de comprendre'l. Tot i que, amb perspectiva, admet que "malgrat que d'entrada amb el poema quedava satisfet, després la vida segueix el seu camí inexorable i que el caos segueix essent caos, i ningú se salva ni es condemna per escriure un poema".

Com que "llavors era quasi impossible viure d'escriure", a part de publicar obres poètiques com *Los trucos de la muerte* (1975); *Desapariciones y fracasos* (1978); *Juegos para aplazar la muerte* (1984); *Antes de que llegue la noche* (1985), premiada amb el Ciutat de Barcelona; *Galerías y fantasmas* (1988), que guanya el Premi Internacional de Poesia de la Fundació Loewe, i *Los viajes sin fin* (1993), també es dedica al món editorial. Treballa amb dues grans multinacionals estrangeres i

“En una Espanya tan tancada i repressiva com la del franquisme era necessari sortir, i no només per viatjar, també per aconseguir llibres, per poder veure pel·lícules i per sortir de l'ambient espanyol.”

això li permet fer el que més li agrada, viatjar i veure món.

“En una Espanya tan tancada i repressiva com la del franquisme era necessari sortir, i no només per viatjar, també per

aconseguir llibres, per poder veure pel·lícules i per sortir de l'ambient espanyol." Treballant com a editor a Anglaterra, Espanya, Colòmbia i Mèxic té la sort de poder conèixer grans escriptors i referents literaris com Octavio Paz, Juan Rulfo, Jorge Luis Borges... i s'adona que "és molt important no tancar-se a una literatura i llegir en tots els idiomes possibles". Tanmateix, quan el panorama polític espanyol es redreça, el seu esperit aventurer s'atenua. A Barcelona ha conegut la Carme, la seva actual parella, una dona menuda i entra-nyable, que té un pis a l'Estartit, al qual li agrada anar, perquè està davant del mar. I conscient que el treball editorial que desenvolupa el pot fer a distància, com també col·laborar amb *El País* i *La Vanguardia*, el 1985, després de molt voltar, s'estableix a l'Estartit. Escriu alguns poemes relacionats amb el mar i la tramuntana, que apareixen a *Antes de que llegue la noche* i que, després, recupera el *Llibre de la Festa Major de Torroella* del 2001. Tot i així, el que més l'influència aquí no és el paisatge, sinó la solitud que viu. "A certa edat, quan s'ha viscut en molts llocs i s'ha conegut tanta gent, un no sé si ho necessita, però ja no li fa res estar aïllat." Desencantat, aquest home culte, irònic i de paraules mesurades assegura que gran part del seu món ha desaparegut, "les ciutats, els costums, la gent... tot s'ha uniformitzat". Resignat a ser un dels últims "supervivents d'aquest món que s'ha fos", observa que, fins i tot el gènere poètic ha canviat, "ara es publica molta poesia, però compta poc, abans un poeta tenia molta més repercussió". Qui sap si són aquests canvis els que han fet que fins i tot el llapis amb el qual escriu les primeres versions dels seus poemes, no s'hagi desgastat gaire aquests últims anys. "Amb el que tinc ara no n'hi ha

per a un llibre, potser més endavant..." senyala sense gaire convenciment. De manera que, de moment, els que vulguin llegir-lo, s'hauran de conformar amb les seves darreres publi-

cacions, *Poesía completa, 1968-1996* (1997), *Enigmas y despedidas* (1999) i les seves memòries *Sin rumbo cierto, memorias conversadas con Fernando Valls* (2000).

Fitxa bibliogràfica de Juan Luis Panero

- **A través del tiempo.** Madrid: ed. de Cultura Hispánica, 1968.
- **Los trucos de la muerte.** Lleó: Diputació Provincial, 1975.
- **Desapariciones y fracasos.** Bogotá: ed. Tercer Mundo, 1978.
- **Juegos para aplazar la muerte.** Sevilla: ed. Renacimiento, 1984.
- **Antes de que llegue la noche.** Barcelona: ed. Península / Edicions 62, 1985.
- **Galerías y fantasmas.** Madrid: ed. Visor, 1988.
- **Los viajes sin fin.** Barcelona: ed. Tusquets, 1993.
- **Poesía completa, 1968-1996.** Barcelona: ed. Tusquets, 1997.
- **Enigmas y despedidas.** Barcelona: ed. Tusquets, 1999.
- **Sin rumbo cierto, memorias conversadas con Fernando Valls.** Barcelona: ed. Tusquets, 2000.

Recuerdo en fin de año para Joan Vinyoli

Querido Vinyoli, en esta tarde
de violenta tramontana, oscuro azul de mar,
miro las Islas Medas, remolinos de gaviotas,
alada espuma sobre la espuma blanca,
y me llega, imagen persistente, su recuerdo,
en el día final del año de su muerte.

Golpe y crujido de árboles y viento,
terca madera, ramas furiosas,
frío que corta tras el cristal cerrado
y la pesada sombra de la noche que viene.

De pronto, salvado, un último rayo de sol
ilumina, entre nubes, rocas salvajes,
levantadas olas, gaviotas en su vuelo,
luz venciendo a la noche
en un dorado instante fugitivo.

A sus palabras, a las que oí y a las que leo,
a su recuerdo, asocio esta imagen sin tiempo de la vida.

Poema del llibre *Antes de que llegue la noche*, 1986.

▲ Àngel Quintana

Àngel Quintana

(Torroella de Montgrí, 1960)

“Redescobrint clàssics i revisant l'actualitat cinematogràfica”

És doctor en Ciències de la Informació i professor titular d'Història i Teoria del Cinema a la Universitat de Girona. La seva afecció pel

cinema prové de les sessions al Cinema Montgrí i al Centro Cine. Sempre vinculat al municipi, ha participat en obres locals col·lectives com ara el *Libre de la Festa Major*. La seva afició pel

cinema l'ha convertit en un gran coneixedor i crític cinematogràfic. Des dels anys noranta fins al dia d'avui ha escrit nombroses obres al voltant d'aquest món. D'entre els seus títols destaquen *Roberto Rossellini* (1995), *El cine italiano 1943-1963. Del neorealismo a la modernidad* (1998), l'obra premiada per l'Asociación Española de Historiadores del Cine, *Fábulas de lo visible. El cine como creador de realidades* (2003) i *Federico Fellini* (2007), publicada inicialment en francès i de la qual avui ja es troba l'edició en quatre idiomes. Actualment, està preparant *Después del cine*, que sortirà aquest 2011 i que analitza les transformacions que ha viscut el cinema després del seu centenari, amb la introducció de les càmeres digitals i de la informàtica.

▲ Joan Badia

Joan Badia i Homs

(Palafrugell, 1941)

“El patrimoni històric, artístic i cultural català”

estudis del patrimoni històric, artístic i cultural català i un gran erudit de l'arquitectura medieval. Actualment està jubilat i presideix l'Institut d'Estudis del Baix Empordà. Entre les seves obres més destacades hi ha *L'arquitectura medieval de l'Empordà* (1977-1981 i 1985); “L'Empordà”, *volum IV de Gran geografia comarcal de Catalunya* (1981 i 1992); diferents volums de la sèrie “El nostre patrimoni” (1987-1991); *Monestir de Sant Pere de Rodes. Guia històrica i arquitectònica* (1993 i 2002), i molts altres llibres escrits en col·laboració amb altres autors.

També participa en diferents mitjans de comunicació local, publica treballs de recerca i de divulgació cultural, i col·labora amb obres col·lectives com ara el *Libre de la Festa Major*. Entre altres coses, ara està treballant en un llibre que no sap quan enllestarà, però que es titularà *L'art medieval de les terres catalanes del nord-est (segles VIII-XI)*, i amb el qual vol estudiar i demostrar, amb noves aportacions, la personalitat singular i definida de l'art altmedieval del Rosselló, l'Empordà i el seu entorn immediat.

Fa sis anys que viu a Torroella i admet que aquesta població i l'Empordà han influenciat molt la seva obra. Diplomat en museologia, és un gran

Joaquim Carbó

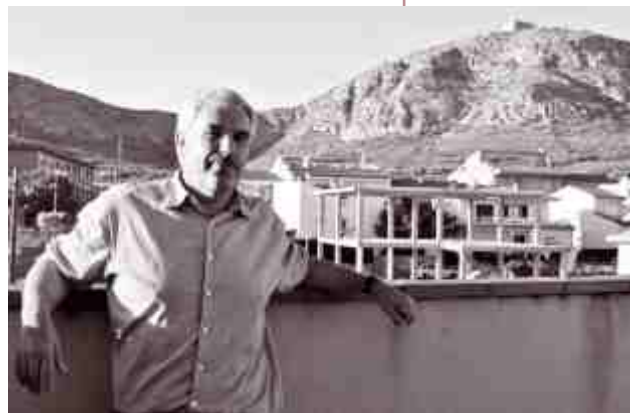
(Pals, 1959)

“La micologia del Montgrí”

En Joaquim, enginyer tècnic agrícola a IRTA, viu a Torroella des de 1984. Tot i que la seva especialització en fructicultura l'ha portat a escriure diferents obres col·lectives publicades per l'IRTA en l'àmbit de la recerca i l'experimentació com ara

Pomera. Les varietats de més interès (2000), *Presseguer. Les varietats de més interès* (2002) i *Préssec pla i nectarina plana. Les varietats de més interès* (2009), el 1995 va escriure un llibre titulat *Bolets de les comarques gironines*, editat per Caixa de Girona, on aprofundia sobre aquest altre món que també l'apassiona. I és que, dins d'aquest àmbit, col·labora amb revistes especialitzades i ha publicat diversos estudis. Un d'aquests, *“La micoflora del Montgrí”*, fet conjuntament amb Miquel Àngel Pérez-De-Gregorio i Gerard Carbó el 2005, recull els 457 fongs que s'han catalogat fins ara al massís del Montgrí. I malgrat

que ara fa un temps que no publica cap llibre sobre micologia, ja fa temps que pensa a fer-ne un sobre els bolets de l'àrea mediterrània.

▲ Joaquim Carbó

Joan Fuster

(Torroella de Montgrí, 1917)

“La visió humanista per redefinir l'art”

▲ Joan Fuster

Hereu del mestratge d'en Pere Blasi i d'altres precursors culturals del municipi, en Joan Fuster és un home de vocació humanística. Dibuint empedreït des de petit, de gran es converteix en un pintor autodidacta capaç de crear corrents pròpies com ara l'estrambotisme. Gràcies també a la seva formació musical en solfeig i violí, i el seu interès per la filosofia, la metafísica, la

poesia i l'escriptura és capaç de crear obres completes. Partint sempre de l'àmbit local aconsegueix obres de caràcter universal. Dins la seva vessant com a escriptor destaquen sobretot els títols *“Una novel·la i cinc contes estrambòtics”* (1989), *“Torroella i l'Estartit en blanc i negre”* (1992), *“Vivències i anècdotes de la vila de Torroella de Montgrí”* (1997), *“Invent de l'empordanet mitològic”* (2004), que és una

faula-geològica dels elements més característics de l'Empordanet i de la plana del Baix Ter que després adquireix forma d'òpera. I a banda d'aquests, també escriu *“Llibre de faules”*, amb 25 faules originals i 25 de clàssiques traduïdes al català i al castellà, i col·labora varies vegades al *Llibre de la Festa Major*. El seu últim article és el que va fer sobre Josep Tomàs i Mont, el 2008.

▲ Jordi Bellapart

Jordi Bellapart

(Gualta, 1947)

“Moments d'esplendor del cinema local”

Enginyer tècnic industrial a Enplater i gran aficionat al cinema, el 1976 funda, amb d'altres, el Cineclub Torroellenc, del qual encara avui forma part. I el 1985, quan l'Ajuntament adquireix el Cinema

Montgrí, es converteix en el seu delegat municipal. Aquesta relació amb el món cinematogràfic el porta a escriure el 1995 *El nostre cinema. Introducció a la història del cinema de Torroella de Montgrí*, on fa un repàs a l'ample llegat cinematogràfic de la nostra vila. A

banda d'això, es tracta d'una persona molt vinculada a l'activitat cultural del municipi i col·labora amb les revistes torroellenques *Emporion* i *El Montgrí*, i en obres col·lectives locals com el *Llibre de la Festa Major* i *Els masos del Montgrí*.

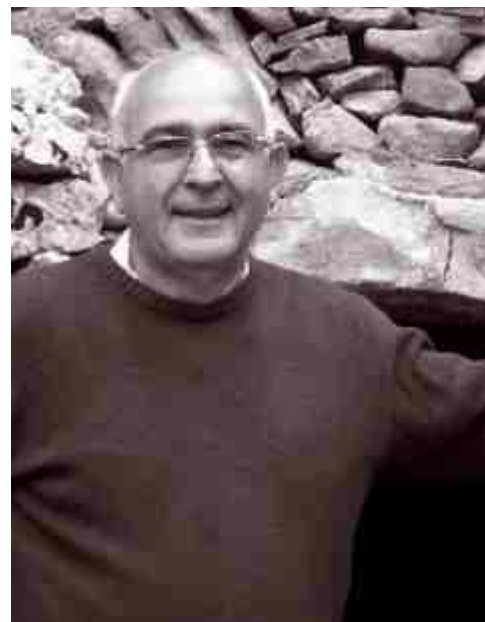
Narcís Arbusé

(Torroella, 1950)

“La nostra geografia pam a pam”

Tot i que aquest passat desembre es va jubilar, fins ara treballava de professor de ciències socials a l'IES Montgrí. Una tasca que combinava amb la seva afició pel massís del Montgrí. Caminador incansable,

ha recorregut tota la seva orografia fins a convertir-se en un dels seus millors coneixedors i això és el que l'ha portat a publicar *El Montgrí pas a pas* (2005), on proposa divuit itineraris poc habituals per descobrir veritablement aquesta muntanya. Ara col·labora periòdicament amb revistes d'àmbit local i participa en publicacions col·lectives com el *Llibre de la Festa Major* o el recentment publicat *Els masos del Montgrí*. I, si tot va bé, a finals d'aquest any, la Fundació Mascort editarà el seu segon llibre, *A redós del Montgrí. Història i històries d'un poble (1850-1950)*, on parla de la vila, la plana, la muntanya i les persones.

▲ Narcís Arbusé

▼ Xavier Ferrer

Xavier Ferrer

(Torroella de Montgrí, 1956)

“Economia i Europa, més a prop”

Xavier Ferrer i Junqué, doctor per la UB, llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresarials i en Ciències Polítiques i Sociologia, és autor de diversos llibres sobre la Unió Europea, entre els quals

destaquen títols com *Els límits de la Unió Europea* (2000), *Cap a una Constitució Europea* (2003) i la tesi doctoral *La viabilitat econòmica i política de la defensa europea* (2008), a partir de la qual ha escrit el seu darrer llibre *Viure segurs a*

Europa (2009), que li ha publicat Dèria editors. També col·labora amb diferents mitjans de comunicació sobre temes relacionats amb Europa

i política internacional com ara el diari *El Punt i l'Avui*. I tot i que per temes professionals no viu a Torroella, hi ve sovint i participa de la seva activitat

cultural, entre d'altres, col·laborant amb la revista *Emporion* i amb obres col·lectives com el *Llibre de la Festa Major*.

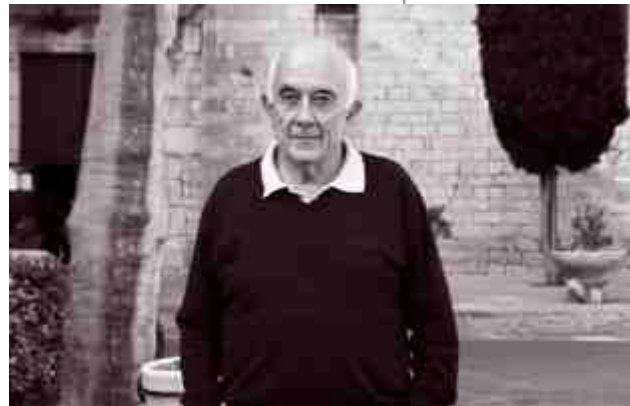
Rafael Algarra

(Barcelona, 1945)

“Una mirada plena d'imaginació”

S'ha passat mitja vida viatjant pels diferents continents com a pilot de la marina mercant, i ha combinat la feina al mar amb la literatura. El 1985, carregat d'aventures i material biogràfic, es va establir a l'Estartit per ocupar el càrrec de vigilant de la reserva de les

illes Medes i, des d'aquí, va continuar treballant amb la seva obra. Ha escrit un munt de novel·les, obres de teatre, narracions curtes i sonets. Entre els seus títols destaquen obres de teatre tals com *Alejandro Malaspina*, intrigues basades en la seva experiència vital com a pilot com *La ruta de la Dama blanca* i novel·les que ficcionen la història local com *El cavaller de les illes del vent* (1994), que tracta sobre els cavallers hospitalaris que visqueren a les Illes Medes, *Els falcons del rei* (1997), que retrata la vida de Joan I, *Caterina Bonestruch* (2003), que pren per protagonista una bruixa llegendària de Torroella i *La Dama del fred* (2006), protagonitzada per un personatge emblemàtic

▲ Rafael Algarra

de l'Estartit. Actualment treballa, entre d'altres, en una novel·la, que té poc avançada, sobre la vida de la comtessa Joana d'Empúries, filla de Pere el Cerimoniós.

Anna Almazán

(Barcelona, 1957)

“Reivindicant les dones i les seves paraules”

▼ Anna Almazán

Fa més de tretze anys que aquesta estudiosa de la literatura femenina viu a Albons. Enamorada de l'Empordà i del seu ambient cultural, va venir a la recerca de les seves arrels, a prop d'Empúries. I des d'aleshores ha participat en múltiples activitats lligades al món literari. Licenciada en filologia catalana, cada any, ofereix a Torroella un Taller d'escriptura creativa, que organitza amb l'associació Xibeques del Cau, de la qual forma part de la Junta i amb la qual participa també en altres activitats. Seduïda per la literatura femenina, el 2002, a les II Jornades sobre la vida i obra de Caterina Albert, va publicar

l'assaig *El món androcèntric a 'La infanticida'* de Caterina Albert (Víctor Català) i el 2006 va publicar un complet estudi titulat *Entorn de 'La Infanticida'*. A part d'això, destaca com a autora de poesia. L'any 1991 publica un recull titulat *Horabaixa* i el 2006 un anomenat *Columna vertebral* i alguns dels seus poemes també encapçalen l'obra d'altres autors i d'algun portal web. Dins del seu perfil professional s'hi troben correccions, traduccions i assessorament lingüístic per a diferents editorials, administracions i organismes com l'Institut d'Estudis Catalans. I també, s'hi compten col·laboracions amb mitjans de comunicació locals. Sovint organitza conferències sobre “El feminisme en la narrativa catalana” i actualment prepara una obra poètica sobre l'absència i l'enyor dels éssers perduts i col·labora amb la Diputació de Girona en una important reedició que es publicarà aquest any.

Activitats literàries

Durant l'any es desenvolupen al nostre municipi un ampli ventall d'activitats vinculades al món de les lletres.

Club de lectura

Al municipi disposem de dos clubs de lectura. Es tracta d'espais en els quals un grup de persones es reuneixen periòdicament per comentar un llibre. Sovint hi participa el seu autor, la qual cosa enriqueix l'experiència gràcies a l'intercanvi d'impressions que es genera. El primer que va funcionar va ser el de Torroella, promogut per la biblioteca municipal en el marc de la iniciativa Llegim? La primera trobada va ser el 17 octubre de l'any 2006 per comentar *L'últim llibre de Sergi Pàmies*, però el gran salt de qualitat del club va arribar amb les noves instal·lacions de la biblioteca, l'any 2007. Els participants es troben l'últim dimarts de cada mes, excepte juliol i agost. La majoria de persones apuntades són dones, les edats de les quals oscil·len entre els 30 i els 70 anys. A la biblioteca de l'Estartit també funciona un club de lectura, de més recent creació. La primera sessió que s'hi va fer va ser l'11 de novembre de 2008 per comentar el llibre *Dissabte d'Ian McEwan*. Pels clubs han passat escriptors com Salah Jamal, Joaquim Pijoan, Miquel Martín, Vicenç Pagès, Núria Esponellà o Judit Pujadó.

L'hora de conte de les biblioteques

L'hora del conte és una activitat de dinamització literària adreçada als més petits, nens i nenes d'entre 2 i 7 anys, que es desenvolupa a les biblioteques. Està molt arrelada i té una gran acceptació. Permet que els més petits passin una estona entretinguda, a la vegada que aprenen a escoltar i desenvolupar la imaginació. A part d'estimular el plaer de llegir, convida els infants a

passar de la paraula oral a l'escripta. D'altra banda, és una eina de difusió de les biblioteques i dels seus serveis. És una activitat totalment gratuïta, que segueix un calendari estructurat al voltant de les estacions de l'any, les tradicions, les festes i celebracions populars, la qual cosa dóna més sentit als contes que s'expliquen. També es procura que estiguin relacionats amb alguna de les exposicions que periòdicament es programen. L'activitat va a càrrec, generalment, de contacontes professionals.

Sant Jordi literari

Sant Jordi és la gran festa del llibre a Catalunya, però en l'àmbit local també se li ha volgut donar una significació especial. Per aquest motiu, des de l'Àrea de Cultura, Joventut i Festes, fa uns anys que es programen diferents activitats adreçades específicament a les escoles que giren al voltant d'un autor o d'un llibre. El 2008 es va dedicar a l'Any Internacional de les Llengües, el 2009 a l'Any Amades, el 2010 al popular personatge de ficció Massagran, amb motiu del centenari de la novel·la *Les aventures extraordinàries d'en Massagran*, de Josep Maria Folch i Torres, i el 2011 a l'Any Joan Maragall.

Premi "El Càlam" de narrativa breu

El Premi "El Càlam" és un concurs literari de narració breu que es va instituir el 2008 en el marc de la Festa de Sant Jordi. El premi apareix en un context d'impuls a la participació dels fets socials i festius, en general, i de la creació literària, en particular.

El nom té l'origen en el càlam, que és un instrument de canya tallada en punta que serveix per a l'escriptura, que va ser utilitzat a Europa fins a l'edat mitjana.

El Premi "El Càlam" proposa una única modalitat de narració breu, original, inèdita i no presentada en altres concursos. La temàtica és lliure i l'idioma és el català. Hi ha tres categories juvenils determinades pels cursos dels participants i una categoria d'adults, per a majors de 18 anys. El 2011 s'ha presentat la quarta edició i la gran novetat és que les narracions guanyadores es publicaran al Llibre de la Festa Major, si el consell de redacció considera que són publicables.

Lectures de Poemes del Món

És una iniciativa que organitza des del 2005 l'Oficina de Català de Torroella de Montgrí (CPNL), amb la col·laboració del Museu de la Mediterrània, la Biblioteca Municipal Pere Blasi i l'Escola d'Adults, en el marc dels actes de Sant Jordi. Consisteix en la lectura de poemes en diferents llengües que realitzen persones immi-grades, totes elles alumnes dels cursos de català per a adults. La lectura s'acompanya d'imatges i música del país d'origen. Es pretén fer un acte de reconeixement i respecte per a totes i cadascuna de les llengües que conviuen al municipi, amb l'objectiu de divulgar el patrimoni lingüístic local i mostrar que, tot i que la llengua que ha de vehicular les nostres relacions és el català, la diversitat ha de suposar un enriquiment per a tothom.

Les activitats de les Xibeques del Cau

Xibeques del Cau és una associació que pretén aglutinar totes les dones del Montgrí i el seu entorn, amb l'objectiu de donar resposta a les seves inquietuds i fer-les visibles a la nostra societat. Per fer-ho, es dóna a conèixer els seus sabers dipositats durant tant de temps com temps fa que la dona existeix, des dels inicis de la humanitat. En l'àmbit literari organitzen els tastets de lectura, que és una activitat que es programa per la Fira de Sant Andreu i que consisteix a llegir textos escrits per dones durant 4 o 6 hores. Hi ha anys que es fan unes lectures a la tarda i unes altres al vespre, i aquestes són eròtiques. Els textos han d'estar escrits per dones i, tant pot ser poesia, com text narratiu. I per altra banda, hi ha el taller d'escriptura creativa, que ja fa una colla d'anys que organitzen i que durant aquest temps ha anat creixent. Actualment compten amb dos grups i enguany han muntat un bloc. El taller està impartit i coordinat per la xibeca Anna Almazán, poeta i assagista.

Concurs de poesia de la Confraria del Roser

La Confraria del Roser és una associació torroellenca que si li aproven els estatuts serà reconeguda en l'àmbit diocesà. Va néixer després d'acabar la restauració de la capella del Roser, ara fa quatre anys, de les mans del mateix grup de persones que s'havien encarregat de dinamitzar-la des del 1991. Des de llavors, la seva voluntat ha estat organitzar activitats culturals al nostre municipi, entre les quals hi ha, des de l'any passat, un concurs de poesia. El premi compta amb dues categories, una infantil, per a menors de 12 anys, i una d'adults, per als majors de tretze, i hi ha dos temes, un de lliure. El termini de participació es tanca a finals d'abril i l'entrega de premis té lloc a mitjan maig a la capella del Roser. Des d'enguany, a més a més, es donen dos premis per cada categoria i un obsequi a tots els finalistes.

Cucut

La vocació literària de la llibreria El Cucut va més enllà de la seva activitat estrictament comercial, iniciada fa 24 anys. Amb els anys s'ha convertit en un veritable dinamitzador cultural gràcies, sobretot, a les presentacions de llibres i autors que periòdicament omplen el seu establiment i esdevenen en un veritable fenomen social. Segons els seus responsables, l'activitat que desenvolupen va néixer quan els escriptors començaven a convertir-se en amics. Vicenç Pagès va protagonitzar la primera presentació, el 17 d'abril de 1997. La llibreria és el punt d'unió i l'espai comú dels que gaudeixen de la literatura, essent aquesta la principal protagonista de les converses disteses i amables. Hi han passat alguns dels noms més rellevants de la literatura actual, com Javier Cercas, Màrius Serra, Maria Mercè Roca, Alfred Bosch, Ferran Torrent, Jesús Moncada, i polítics de l'alçada de Jordi Pujol. També es reserva espai per a autors locals, com Mercè Font, Judit Pujadó, Montserrat Abelló, Xavier Cortadellas, entre d'altres. La vetllada se sol complementar amb la presentació d'una beguda lligada amb certa gràcia amb l'autor convidat o la seva obra.

Premi literari IES Montgrí

L'Institut de Torroella, per tal de fomentar el gust de l'escriptura entre els seus alumnes, organitza cada any un concurs literari que finalitza amb la celebració de la Diada de Sant Jordi. El premi compta amb tres modalitats: poesia, prosa i contrafactum, aquest darrer, organitzat conjuntament amb el Departament de Música, i s'adreça als alumnes de 1r d'ESO fins a 2n de batxillerat. Les bases surten el mes de març i varien la temàtica cada any. El curs passat, en la modalitat de poesia es va treballar la poeta Montserrat Abelló i, en prosa, es va seguir un paràgraf literari concret.

Aquest any, en canvi, s'ha convocat un únic premi de videopoema amb el tema de l'Empordà per relacionar-ho amb el centenari de Joan Maragall. Els treballs es lliuren una setmana abans de Sant Jordi i l'acte de lliurament de premis és un dels més importants que conformen la Diada de Sant Jordi a l'institut.

Festival del Còmic

El Festival del Còmic és una iniciativa organitzada per l'Ajuntament i l'empresa multinacional Panini, que té la seu central de l'Estat espanyol a Torroella. Se celebra la segona quinzena del mes de maig i cada any té un superheroi com a estrella convidada (Spiderman, Iron Man). La primera edició es va celebrar el 2007 i any rere any ha anat creixent i consolidant la seva proposta com una cita ineludible per als amants del còmic, però també per al públic no iniciat. A diferència d'altres festivals, com la Fira del Còmic de Barcelona o el Festival Internacional de la Bande Dessinée d'Angoulême, en el nostre cas els grans protagonistes són els nens i les nenes. El festival té un caràcter lúdic, però sobretot molt pedagògic.

▲ Logotip del Museu de la Mediterrània i vista del pati.

Museu de la Mediterrània

“El paisatge humà del territori”

El Museu de la Mediterrània, a part de ser una porta al coneixement del paisatge humà del nostre territori, és un dels principals editors del municipi. Des dels inicis, va

tenir clar que la cultura i la recerca havien d'arribar a la societat i el millor camí per fer-ho era a través de la publicació de llibres. Amb aquesta voluntat neixen les seves tres col·leccions: “Papers del Montgrí”

(1983), “Exposicions MdIM” (2003) i “Recerca i territori” (2009). I dins d'aquestes sorgeixen, entre el 2010 i el 2011, tres llibres: *Els masos del Montgrí*, núm. 31 de la col·lecció “Papers del Montgrí”; *El flux hidrològic de la plana litoral del Baix Ter*, segon llibre de la col·lecció “Recerca i territori”, i *Mascort, el paisatge retrobat*, quart catàleg de la col·lecció “Exposicions MdIM”, on les imatges de Mascort van acompanyades del text d'una historiadora de l'art que contextualitza l'obra amb el territori.

Panini BOOKS

▲ Logotip de la multinacional i imatge de la façana de l'edifici.

Panini España, SA

“L'increïble món del còmic”

Tot i que les primeres col·leccions de Panini es van distribuir a Espanya a mitjan anys setanta, no és fins al 1986 que els fundadors de Cromo-Crom i Panini Internacional creen la societat Panini Espanya, la filial del grup belga que dirigeix Lluís Torrent. Actualment, Panini publica de cinc-centes a sis-centes referències anuals i ofereix un ampli ventall de

productes literaris, des de còmics fins a novel·les, llibres infantils, educatius i d'entreteniment. Tot i això, les seves col·leccions més conegudes es troben a l'entorn del còmic, dins del qual compta amb personatges tan coneguts com els grans herois de la Marvel i clàssics infantils com Tom i Jerry, així com d'actualitat televisiva com els Hero Kids o d'actualitat cinematogràfica

com Thor. I pensant en els fanàtics del còmic, Panini darrerament ha posat en marxa una col·lecció que s'ha convertit en tot un referent, “Del tebeo al manga, una historia de los cómics”, que fa un repàs al món del còmic a través de personatges, autors, publicacions, formats... El passat mes d'abril va sortir el vuitè exemplar dels dotze que té aquesta acurada col·lecció.

Fundació Mascort i Lynx Edicions

“Història, art i paisatge locals, fauna i natura internacionals”

Neix el 2007 a Torroella de Montgrí sota el guiatge de Ramon Mascort i Amigó, per tal de difondre el coneixement de la història, de l'art, de l'entorn i del paisatge. I aquesta tasca engloba la publicació de llibres vinculats al municipi i a les exposicions que tenen lloc a la Casa Galibern, la seva seu. Des del seu naixement, la Fundació ja ha publicat quatre llibres, *Torroella, vila vella* (2007), *Audàcia i delicadesa, el moble*

de Torroella de Montgrí i l'Empordà (1700-1800) (2008), *José María Mascort. La força del paisatge* (2009) i el llibre catàleg *Alguns mobles singulars. S. XV-XVIII, referit a mobles de la col·lecció Mascort* (2010). I actualment està preparant *A redós del Montgrí. Història i històries d'un poble (1850-1950)*, *La batalla del Ter, 1694* i *La Loza Dorada de la Colecció Mascort*, que coincidirà amb l'exposició sobre el mateix tema que tindrà lloc aquest estiu. L'experiència de Mascort en

l'edició de llibres ve de lluny, ja que el 1992 crea amb dos amics Lynx Edicions, una editorial que ha donat origen a la prestigiosa col·lecció enciclopèdica d'àmbit internacional sobre ocells, *Handbook of the birds of the world*, del qual aviat sortirà el volum setze i que actualment s'amplia a la col·lecció sobre mamífers *Handbook of the mammals of the world*, que constarà de vuit volums, i molts altres llibres sobre ornitologia i natura.

FUNDACIÓ
MASCORT
TORROELLA DE MONTGRÍ

29

▲ Logotips i fotografia de la façana.

L'Associació del Llibre

“Patrimoni i cultura torroellencs”

Neix l'any 2006 amb la voluntat d'oficialitzar la tasca que des de l'any 1928 va dur a terme l'anomenada Comissió del Llibre de la Festa Major. En plena dictadura de Primo de Rivera, amb atacs constants a la cultura, i sobretot a la catalana, uns vilatans decideixen tirar endavant una publicació anual amb un contingut clarament cultural: Pere Blasi, Francesc Viver, Josep Castells i Eduard Viñas, ajudats en l'apartat

artístic per Josep M. Mascort. I malgrat alguns alt i baixos, la publicació es va anar mantenint sempre amb una iniciativa particular, amb el suport d'un dels altres protagonistes de l'edició del llibre: els anunciants. En els més de vuitanta anys del llibre s'hi recull l'evolució comercial i econòmica del municipi. Actualment, l'associació vol ser la continuadora de tota aquesta obra, per tal de ser fidel a la proposta inicial dels creadors del llibre (difondre la cultura local) i

L'Associació del Llibre de la Festa Major de Torroella de Montgrí

ajudar a engrandir l'oferta cultural del nostre municipi. L'associació està oberta a totes les persones interessades a formar part del projecte del Llibre de la Festa Major.

▼ Logotip de l'associació.

associació del llibre
de la festa major
TORROELLA DE MONTGRÍ

Publicacions locals

Escriu: Jordi Gamero

IM

És el butlletí d'informació municipal de l'ajuntament. S'hi recullen els fets més rellevants de l'actualitat institucional. La seva finalitat és la de mantenir un vincle directe amb la població, per tal d'afavorir la transparència i la participació ciutadana. És l'eina a través de la qual es dóna compliment al mandat que s'estableix en l'article 139 de la Llei de règim local, on s'estableix que «les corporacions locals han de facilitar la informació més àmplia sobre la seva activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida social». El primer número es va publicar el setembre de 1979 durant el mandat del primer ajuntament democràtic, sota la capçalera Butlletí d'informació municipal. S'ha publicat ininterrompudament des d'aleshores, per bé que la seva periodicitat ha anat variant. Actualment apareix cada dos mesos.

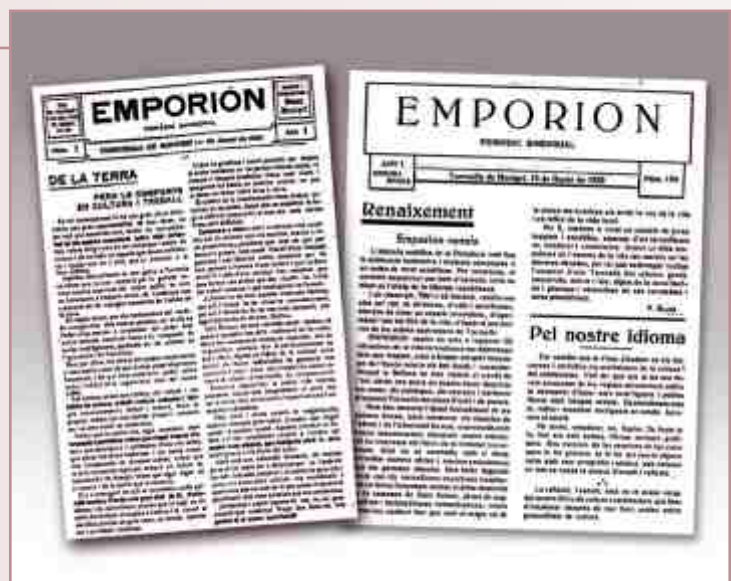
Revista «El Montgrí»

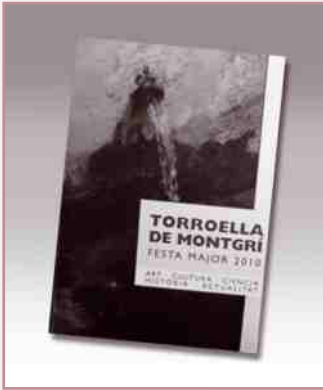
És la publicació d'informació cultural i social del nostre municipi, en la qual es recullen temes d'actualitat com anàlisis en profunditat de la nostra realitat com a municipi. Ens apropa també al coneixement de personalitats locals, entitats, la nostra història i el nostre patrimoni. És, doncs, un mirall que reflexa la nostra identitat col·lectiva. El número 0 de la revista es va publicar el febrer de 1993. Des d'aleshores ha aparegut ininterrompudament, per bé que la periodicitat també ha anat variant. Actualment es publiquen 2 números l'any. La publicació és de titularitat municipal, però la seva elaboració va a càrrec d'un consell de redacció en el qual hi ha un representant dels diferents grups municipals i diverses persones de la societat civil.

Revista «Emporion»

El desembre de 2006, un grup de torroellencs va decidir tornar a revifar Emporion, un diari quinzenal de principis de segle XX, editat per l'Ateneu Montgrí. Van iniciar així una tercera època de la publicació que s'adaptava als nous temps i que es presentava en format digital, al mateix temps que es bastia de l'esperit cultural i crític de l'antiga publicació. La publicació s'ha fet un espai molt rellevant com a referent informatiu local i mira d'arrelar al Baix Ter.

Libre de la Festa Major de Torroella de Montgrí

És una publicació de caràcter anual que recull una miscel·lània d'articles de contingut divers (història, cultura, natura, ciències socials, art, notícies...) sobre el municipi de Torroella de Montgrí i el seu entorn. Es publica amb petites interrupcions des de l'any 1928. Des de fa XX anys la seva edició va a càrrec d'una associació. Al llarg dels anys ens ha acostat a capítols tan desconeguts com rellevants de la nostra història. Moments d'aquells que no queden recollits com a grans episodis en els llibres d'història, però que acaben tenint-hi una gran incidència. És un element indeslligable de la festa major.

Publicacions del Museu de la Mediterrània:

Des dels seus inicis, la difusió de la recerca ha estat un dels objectius principals del museu i la publicació és un dels millors camins per fer-la. L'objectiu final és que hi hagi un retorn a la societat. No es busquen beneficis econòmics, al contrari, els preus finals són baixos per aconseguir arribar a quanta més gent possible.

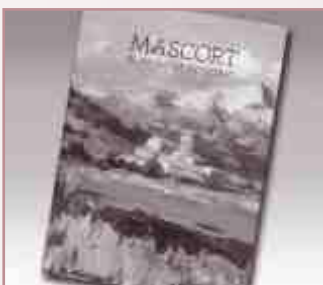
«Papers del Montgrí»

Aquesta col·lecció va aparèixer el 1981 amb l'obertura de l'antic Museu del Montgrí i del Baix Ter. S'hi recullen les seves activitats del centre i treballs de recerca, etc. Amb el temps ha anat evolucionant el seu contingut editorial, fins a convertir-se en un fons de monografies locals orientat al gran públic.

«Territori i recerca»

Aquesta col·lecció es crea el 2009 amb l'objectiu de publicar treballs de recerca amb un caràcter més científic o acadèmic, que per la seva naturalesa o públic objectiu, requereix un altre tipus de format. És la línia editorial en la qual es publiquen les Beques de Recerca Joan Torró i Cabratosa (van crear-se l'any 1997 i des de l'any 1999 tenen dues modalitats: una de medi ambient i una de ciències socials), i els llibres que proposa la Càtedra d'Ecosistemes Litorals.

Catàlegs d'exposicions

Des del 2003, les principals exposicions del museu s'acompanyen d'una publicació o catàleg en el qual es deixa constància escrita i gràfica perquè el treball perduri en el temps. Fins aleshores es publicaven, quan es considerava convenient, dins dels Papers del Montgrí.

Conèixer el Baix Ter a peu o en bicicleta

Una ruta promoguda pel Consorci Alba-Ter ens permet conèixer el riu i tot el seu patrimoni des del naixement, a Ulldeter (Setcases), a 2200 m, fins a la desembocadura a la Mediterrània, a la gola del Ter.

▲ Vista aèria de la desembocadura del Ter a la Gola. Fotografia: Consorci Alba-Ter

La Ruta del Ter és el resultat d'un ambiciós projecte del Consorci Alba-Ter per unir dos punts ben diferents de la geografia catalana tot seguint el curs d'un riu, el Ter, a través de camins ja existents. Durant uns 208 km i travessant cinc comarques de Catalunya (el Ripollès, Osona, la Selva, el Gironès i el Baix Empordà) l'excursionista o ciclista pot gaudir de la diversitat de paisatge, flora i fauna que ens ofereix la ruta.

Hi ha dos recorreguts marcats, un per fer a peu i un per fer amb BTT. El punt d'inici de totes dues és lleugerament diferent.

Mentre el recorregut cicloturista comença a l'estació de Vallter 2000 de Setcases, la ruta senderista comença al refugi d'Ulldeter. El punt d'arribada és el mateix, la gola del Ter a l'Estartit.

L'itinerari és un recorregut per la diversitat natural, cultural i històrica de Catalunya i també vol ser un just homenatge a un dels seus rius més treballadors. La ruta permet descobrir el llegat que el riu ha anat deixant a cantó i cantó de les seves ribes, símbols del dinamisme de la seva gent, i també descobrir un paisatge canviant: alta muntanya alpina, mitja muntanya, agrari, costaner,

urbà, riberenc i aiguamolls. Aquest paisatge fluvial és tan ric i divers, gràcies, principalment, a la seva localització geogràfica, les diferències altitudinals pròximes als 3000 m, i la variabilitat climàtica que representa. Al llarg d'aquest recorregut es distingeixen clarament cinc paisatges lligats a territoris molt diversos entre si: els Pirineus, els meandres d'Osona, els embassaments de Sau i Susqueda, la Selva i la plana urbana de Girona i el Baix Ter.

En aquest article us proposem conèixer la Ruta del Ter en el seu recorregut pel Baix Ter.

▲ Cicloturistes consultant un plafó informatiu. Fotografia: Consorci Alba-Ter

Els tresors de la ruta al Baix Ter

Al Baix Ter ens trobem amb una plana agrícola on destaca el paisatge en mosaic dels camps conreats, alternats amb petits nuclis de població i on la presència de les illes Medes i dels aiguamolls del Baix Empordà han creat entorns naturals de gran qualitat. En aquest territori, l'activitat agrícola conviu amb l'activitat turística, que té les platges, les illes Medes i els espais naturals com a principals atractius.

Per conèixer la Ruta del Ter en el seu recorregut pel Baix Ter, hem de deixar enrere Girona i deixar-nos endur aigües avall, on el riu davalla cap a la plana empordanesa. És un tram pràcticament pla, amb un desnivell gairebé inapreciable, de poc més de quaranta metres en més de trenta quilòmetres de recorregut. Aquest desnivell fa que el curs baix del Ter sigui calmat, gras i senyorial, i marca un traçat de riu europeu que, amb goig, abandona les treballadores aigües que des dels Pirineus han mogut embarrats, han regat horts i han abeurat pobles i ciutats.

En el nostre recorregut, convé destacar alguns dels elements que ens podrem trobar i visitar com la resclosa vella i el rec de Sentmenat de Colomers, construïda els segles XV-XVI, i que actualment rega unes 3000 ha de conreus del marge esquerre del Ter. En arribar al nucli de Verges, el rec de Sentmenat delimita per tot el costat sud, de manera que, de fet, va servir també com a fossat defensiu de la vila per aquesta banda. Aquí, el rec avança cap al molí de Verges, datat del segle XVIII i on a l'interior es conserven la turbina i l'alternador de la central, en força bon estat. A l'altra banda, a la riba dreta, hi trobem la resclosa medieval de Canet i el rec del Molí de Pals. Precisament, a l'alçada de la resclosa hi trobem un entorn remarcable, gràcies sobretot al pas del Ter i a la reserva natural de l'Illa de Canet. El Molí de Pals, datat del 1452, i el seu entorn immediat, on predominen les grans extensions dels camps d'arròs, són també molt interessants de visitar.

A Torroella de Montgrí, val la pena desviar-nos del recorregut de la ruta per anar a fer una visita al centre històric i també pujar dalt de tot del massís del Montgrí, des d'on es poden veure excel·lents panoràmiques de tota la plana del Baix Ter i del tram final de la ruta. En aquesta vila també ens trobem amb un safareig públic projectat per l'ajuntament a inicis del segle XX, i que va estar en ús fins als anys seixanta. Després d'un període d'abandó, ha estat restaurat i rehabilitat. Una altra visita molt recomanable és el Museu de la Mediterrània, on amb la Mediterrània com a element central del discurs del museu, el Baix Ter hi és tractat de manera molt especial a través de diversos aspectes: història, patrimoni, entorn natural, etc.

Encarem ja l'últim tram de la ruta, on el riu, ample i tranquil, se'n va directament cap a la gola del Ter, lloc on les aigües es barregen amb les de la mar Mediterrània. Als darrers metres quedarem fascinats per la visió de les illes Medes, que es troben mar endins, davant mateix de l'Estartit.

A Torroella i l'Estartit, fem salut

L'Ajuntament ha promogut la instal·lació de tres parcs de salut al municipi que s'han emplaçat a la urbanització de la Granja, davant de l'Espai Ter i a la urbanització els Salats, de l'Estartit. Es tracta d'un conjunt d'aparells, situats a poca distància entre ells, que estan pensats per fer exercici moderat.

▲ Parc de salut situat davant de l'Espai Ter. Fotografia: Jordi Gamero.

Els parcs de salut han estat dissenyats per una comissió d'experts per tal de garantir la seguretat i la idoneïtat de cadascun dels exercicis i la realització d'un treball homogeni de tot el cos. Estan especialment concebuts per a adults i gent gran, i van acompanyats de plafons on s'explica com s'han d'utilitzar. Són una realitat gràcies al conveni signat entre l'Ajuntament i el Dipsalut, l'organisme de salut pública de la Diputació de Girona.

Fomentar la salut

L'objectiu del programa de Parcs de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables és democratitzar l'activitat física, és a dir, potenciar-la entre tots els sectors de la població i, molt especialment, entre aquelles persones que no acostumen a fer-ne. D'aquesta

manera es contribueix a prevenir i combatre l'obesitat i les afeccions que se'n deriven.

Els parcs s'implanten a l'espai públic, ben a l'abast de tothom, sense limitacions d'horaris, sense que l'usuari hagi de pagar cap quota per utilitzar-los i sense requeriments pel què fa a la manera de vestir o a la condició física.

Sessions mensuals dirigides per professionals

Per promoure el seu ús i ensenyar a fer-los servir idòniament, s'organitzen sessions mensuals en grup dirigides per professionals especialitzats. Habitualment es fan cada primer dimecres de mes —10 h la Granja (10 h), els Salats (12) i Espai Ter (16 h)—. Per a més informació podeu consultar l'agenda municipal (ADA) o el web de l'Ajuntament.

També s'està treballant amb el Departament de Salut perquè els metges i metgesses del centres d'atenció primària puguin receptor la pràctica d'activitat física en els Parcs Urbans de Salut i les Xarxes d'Itineraris Saludables.

Xarxa d'itineraris saludables

La instal·lació dels parcs de salut es complementarà properament amb la creació d'una xarxa d'itineraris saludables, uns recorreguts que transcorren tant per dins del nucli urbà com pels entorns. Surten i acaben dins la població —no requereixen desplaçar-se en cotxe per arribar-hi— i estan connectats entre ells. Estan destinats a fer-hi activitat física moderada com caminar. Els pot utilitzar tota la població i no requereixen una preparació física especial. En les properes setmanes s'instal·larà la senyalització dels itineraris

El dissabte 11 de juny a les 12 h va tenir lloc a l'Auditori del Museu de la Mediterrània el Ple extraordinari de constitució de la nova corporació local i d'elecció de l'alcalde. Us presentem un petit recull fotogràfic de l'acte, que va tenir un marcat to institucional i protocol·lari.

L'acte va començar amb la constitució de la Mesa d'edat formada pels regidors electes de major i menor edat, en aquest cas, Cati Matas (UPM) i Sílvia Comas (LEST), respectivament. A continuació es va procedir a l'acreditació dels regidors i cadascun d'ells va realitzar el jurament o promesa del càrrec.

Posteriorment es va procedir a la votació de l'alcalde, a la qual optaven Jordi Cordón (CiU), Josep Maria Rufi (ERC) i Lluís Coll (UPM). El PP i COET van renunciar a presentar candidatura. Després del recompte es va proclamar Jordi Cordón (CiU) nou alcalde, que va rebre els vots dels regidors de CiU (5), LEST (3) i PP (1), els tres grups municipals que formen part de l'equip de govern. D'altra banda, el candidat d'ERC, Josep Maria Rufi, en va obtenir 4 vots, i Lluís Coll, d'UPM, 3.

A continuació van intervenir els portaveus dels diferents grups, de menor a major representació, i finalment l'acte es va tancar amb el parlament del nou alcalde.

Josep Maria Rufi (ERC) i Francesc Puig (CiU).

Gregori Sarquella (COET) i Andrés Navarrete (PP).

Regidors de CiU, L'EST i PP.

A centre, els tres regidors d'UPM.

Els quatre regidors d'ERC.

L'auditori de Can Quintana ple de gom a gom.

Mesa d'edat amb Cati Matas i Sílvia Comas. Al centre, el secretari.

Vista general de l'auditori.

Jordi Cordón (CiU) en el moment d'emetre el seu vot.

Recompte de vots.

Rufi col·locant el pin de l'Ajuntament a Cordón.

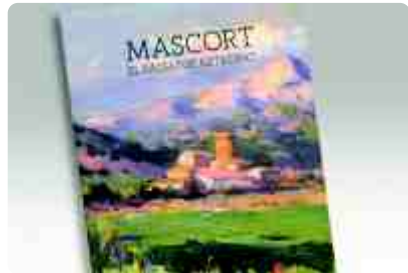
Rufi entregant la vara a Cordón.

37

elMontgri

REVISTA MUNICIPAL D'INFORMACIÓ I CULTURA

Col·labora:

Diputació de Girona